

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Des. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. ÁPRILIS 4.
VIII. évfolyam 90. szám.

Kedd

Hitler beszéde kiélezte az európai feszültséget

Daladier: „Franciaország nem fog másodrendű szerepet játszani!” — Ma délután érkezik Londonba Beck lengyel külügyminiszter — Hivatalos Franco jelentés szerint a spanyol polgárháború végetért — A volt cseh köztársasági elnök rádiósorozata

Nem volt esemény nélküli a vasárnap. Daladier francia miniszterelnök ugyanis felhasználva egy szoborleplezési ünnepséget, részben felelt Hitler kancellárnak, amikor kijelentette, hogy Franciaország bátran kiáll és megvédi jogait és politikáját. A Führer beszédével kapcsolatban igen érdekes kommentárok láttak napvilágot, amelyekből kiderül, hogy a fenyegető szavak Londonban és Párisban újabb aggodalmat keltettek, miért is korai lenne enyhülésről beszélni. Beck elindult Londonba, ahol 20 millió fontot kinnak fel neki kölcsönképpen. Dr. Hacha, Csehország elnöke rádiószerződésben védte meg eljárását és elgondolását. A nemzeti spanyol főhadiszállás pedig „utolsó” hivatalos jelentést adott ki, amelyben bejelentette a 32 hónapja tartó polgárháború befejezését. Ezek azok az események, amelyek feljegyzésre érdemesek és róluk részletesen a következőkben számolunk be olvasóinknak:

LEBRUN ELNÖK ÉS DALADIER BESZÉDEI

(PÁRIS.) (Havas.) Lebrun államfő és Daladier miniszterelnök jelenlétében leplezték le Loubet elnök emlékszobrát. A leleplezési ünnepségen Lebrun elnök beszédet tartott, amelyben többek között a következőket mondotta: Loubet el volt tökéletes arra, hogy a békét megővje, de vissza kellett szereznie Franciaországnak Sedan után elvesztett tekintélyét. Ez a forró vágy irányította őt politikájában.

A leleplezés utáni diszebeden Daladier mondott beszédét:

Loubet volt — kezdte — aki a francia-órosz szerződést annak idején megkötötte és ezzel megteremtette az entente cordiale. Amit VII. Edward 1903-ban mondott, tudniillik, hogy Angliának és Franciaországnak együtt kell haladniuk a civilizáció és a béke védelmére, az fokozottan áll ma is. A francia nép a békét akarja, de becsületének veszélyeztetése nélkül. Ezért Franciaország eltökélte, hogy bátran kiáll és megvédi jogait, mert nem fog másodrendű szerepet játszani. A sikerhez azonban egység kell. Ezért a nemzet egysége meg kell valósuljon, mert csak úgy tudja elkerülni a megtámadást és a háborút.

Ezután Lebrun államfő mondott rövidebb beszédet, amelyben hangsúlyozta, hogy minden egyéni érdek el kell törpüljön a közérdek előtt.

HITLER BESZÉDE ÉS A KÜLFÖLDI SAJTÓ
(BERLIN.) (DNB.) Hitler kancellár

beszéde a Luföldi sajtóban szinte a várakozáson felül nagy visszhangra talált. A számottevő lapok mindegyike első oldalon és több hasábos címek alatt közli a Führer szavait és erősen kiemeli a különösen érdekes részeket. Angliában a beszéd igen nagy hatást váltott ki. A brit sajtó általában megjegyzi, hogy számítottak a kancellár burkolt fenyegetéseire, de azokat ilyen nyíltan és erősen még sem várták. A kormányhoz közelálló Sunday Times így ír:

Hitler kancellár a békéről és a Harmadik Birodalom békés szándékairól akarta biztosítani a világot, de ez a szándék egy főleg Angliával szembeni kirohanásba és a fenyegetések egész özönébe fulladt. A brit kormány el volt készülve arra, hogy egyeztetési politikai kísérleteit félre fogják érteni, de hogy ez a félreértés ilyen mérvű lesz, arra nem számíthatott, holott nem volt szó bekerítési kísérletről soha.

A Rothermere-féle Sunday Dispatch többek között ezeket mondja:

Hitler kancellár figyelmeztette a világot arra, hogy nem fogja tétlenül eltűrni a bekerítési politika megismétlődését és beszédének főleg ez adta meg az alapot. Ugyanakkor feltűnő, hogy említést sem tett a készülő lengyel-angol paktumról és nem követelte ezuttal határozott formában gyarmatait sem.

Az Observer véleménye az, hogy Hitler kancellár kifejezéseit nem kell félreértetni és főleg nem kell arra gondolni, hogy a Harmadik Birodalom egyszer és mindenkorra szakítani kívánna Nagybritanniával. A flottaegyezményt sem mondotta fel, csak figyelmeztette a demokráciát arra, hogy ellenakcióba kezd.

A francia Petit Parisien szerint a beszéd keveréke volt a béke hangoztatásának és a fenyegetéseknek, anélkül, hogy konkrétumokat említett volna. A feleletre mindenestre rövid ez a néhány óra és még kell várni a további fejleményeket.

A baloldali People azt írja, hogy Hitler kancellár ellentmondásba keveredett önmagával, mert a békét hangoztatta, de ugyanakkor kijelentette, hogy azt Közép- és Kelet-Európában fegyverrel fogja megvédeni. Ily körülmények között Londonban és Párisban kevés megértést fog kiváltani a beszéd. Az Excelsior hangoztatja, hogy a beszéd a támadás, a mérséklet és a fi-

gyelmeztetés legfurcsább keveréke volt. A Journal megállapítja, hogy békebeszéd volt, de minden szó mögül kicsillantak a kardok hegyei.

Végül a Jour azt mondja, hogy nem üzent hadat Angliának, nem mondotta fel a flottaegyezményt és mérsékletet tanusított Franciaországgal szemben.

A lengyel lapok kiemelik, hogy Hitler félreérthetetlenül hangsúlyozta: nem tűri a bekerítési politikát.

egyébként azonban érthetőleg tartózkodnak a kommentároktól. Az olasz sajtó rendkívül nagy jelentőségűnek fémjelzi a beszédet. A Popolo di Roma így ír:

Nyílt figyelmeztetést kapott a világ és főleg azok a népek, amelyek érdemmel, vagy érdemtelennül gazdagok.

A Popolo d'Italia hangsúlyozza, hogy Chamberlain feleletet kapott nyilatkozatára, olyat amely bizonyára nem kedves, de annál határozottabb.

A milánói Corriera dela Sera azt mondja, hogy

Francia lapvélemény Berlin és Róma viszonyáról

(PÁRIS.) (Rador.) A francia lapok részletesen foglalkoznak sir Noel Charles angol ügyvivő Ciano gróf olasz külügyminiszterrel lefolytatott tárgyalásaival. A Matin római tudósítójának jelentése szerint Mussolini a fasiszta Olaszország részéről teljesen tartózkodó magatartást vett fel és ezen az állásponton mindaddig nem hajlandó változtatni az olasz-francia kapcsolatot illetően, amíg Olaszország területi igényeit ki nem elégítik. A Populaire azt írja, hogy a Berlin-Róma tengely a müncheni egyezmény óta még szolidárisabb, mint eddig. Berlin befolyása Rómával szemben túlsúlyba került és Róma ma már nem egyenrangú fél Berlinnel, hanem egyszerűen annak vazallusa. Mussolini a Führer javára lemondott Olaszország függetlenségéről és Olaszország ma semmit nem tehet Hitler és a német kormány hozzájárulása, illetve „egyes rendelete” nélkül.

TILTOTT TEVÉKENYSÉG MIATT ARGENTINÁBAN LETARTÓZTATTAK KÉT NÉMET VEZETŐT

(BUENOS AIRES.) (Rador.) A hatóságok letartóztatták a német nemzeti szocialista párt Müller nevű vezetőjét, akit azzal vádolnak, hogy Patagóniára vonatkozó titkos okmányokat lopott.

Hitler keményen figyelmeztette Londont és Páris elhibázott politikájára. Ezekkel a szavakkal a Führer tisztázni akarta a nyugtalan légkört.

A Lavoro Fasista hosszasan foglalkozik a beszéd mellett a brit tervekkel is és Lengyelországra vonatkozólag ezeket írja:

Varsónak tanulnia kell a multból, mert amikor Anglia és Franciaország különösen oltalmába vett egy-egy államot, az az állam csak vesztett. Így volt Abesszíniában, Ausztriában és Csehszlovákiában.

A német lapok természetesen a leg részletesebben írják a Führer beszédéről. A Völkischer Beobachter szerint öntudat és erő sugárzott ki a szavakból, de ugyanakkor felvilágosítás is arra nézve, hogy az az állam, amely csatlakozik a bekerítési politikához, elveszíti önálló cselekvési jogát.

Az Allgemeine Zeitung megállapítja, hogy

Anglia évszázadokon keresztül abból élt, hogy egymásra haragította a népeket, most is ezt szeretné, de be fogják csukni előtte a kaput.

Hasonlóképpen írják a többi német lapok is.

NÉMETORSZÁG NEM TÖR ARGENTINA SZUVERÉNITÁSA ELLEN

(BUEOS AIRES.) (Rador.) Németország követe abszurdumnak minősítette azokat a híreket, amelyek szerint Németország arra törekednék, hogy megszüntesse, vagy bármilyen tekintetben is korlátozza Argentina szuverenitását.

AMERIKA VELEMÉNYE HITLER BESZÉDERŐL

(WASHINGTON.) (Rador.) Hitler vezér és kancellár szombati beszéde mély benyomást tett. Megállapítják amerikai körökben, hogy a beszéd nem volt mérsékelt hangú. Ellenkezőleg, támadást és fenyegetést tartalmazott Angliával szemben. A beszédből kicsengett, hogy Hitler nem hajlandó tárgyalásokra és engedményekre, hanem folytatja eddigi módszereit, amelyeknek célja a versaillesi békeszerződések rendelkezéseinek megszüntetése. Amerikai körök meggyőződése szerint Hitler mindent elkövet annak érdekében, hogy szétrombolja a Németország ellen megnyilvánuló bekerítési politikát és ezt a törekvését fokozottabb mértékben fogja folytatni, amikor meggyőződik arról, hogy ez a bekerítési politika tényleg létezik és megnyilvánul.

OLASZ HIVATALOS JELENTÉS

(RÓMA.) (Stefani.) A Stefani hír-

szolgálati iroda hivatalos közlést adott ki, amelyben hangsúlyozza, hogy a brit ügyvivő péntek este Ciano grófnak átnyújtotta a Chamberlain-féle nyilatkozat szövegét, de ezenkívül semminemű tárgyalás nem folyt a két diplomata között. Ez a nyilatkozat megdönti az összes erre vonatkozó, téves kommentárokat.

MEGKEZDÖDTEK A HORVÁTSZERB TÁRGYALÁSOK

(BELGRÁD.) (Avala.) Cvetkovics miniszterelnök tegnap Zágrábba utazott és felkereste a horvát parasztpárt elnökét, Macseket, akivel megkezdte tárgyalásait. A megbeszélésekről egyelőre nem adtak ki semminemű jelentést.

MIT JELENTENE AZ EURÓPAI HÁBORU AZ USA RÉSZÉRE?

(CHIKAGO.) (United Press.) A Chicago Tribune feltűnést keltő cikket közöl, a melyben megállapítja, hogy egy európai háború az Egyesült Államoknak fokozott termelést, kitűnő üzletet és a munkanélküliség problémájának elintézését jelentené.

HAZAUTAZOTT A BRIT VEZÉRKARI FŐNÖK

(LONDON.) (Reuter.) Lord Cort, a brit vezérkari főnök tegnapelőtt este befejezte a Maginot-vonal megszemlélését és Strassburgból Párison át visszautazott kíséretével együtt a brit fővárosba.

GÖBBELS DR. RHODOSBA ÉRKEZETT

(RHODOS.) (Stefani.) Göbbels dr. német propagandaugyi miniszter tegnap repülőgépen Rhodosba érkezett, ahol ünnepélyesen fogadták. A miniszter két hetet fog a szigeten eltölteni.

ELINDULT LONDONBA BECK KÜLÜGYMINISZTER

(VARSÓ.) (Eypress.) Beck lengyel külügyminiszter tegnap kihallgatáson jelent meg Moscicky elnök előtt és utána elindult Londonba kíséretével együtt. Utja Berlinen át Ostendebe, Doverbe vezet és Londonba ma délután érkezik meg, ahol hivatalos fogadtatásban részesítik. Párisból közlik, hogy a francia sajtó megerősíti azt a brit tervet, hogy London 20 millió fontsterling kölcsönt ajánl fel Varsónak arra az esetre, ha hajlandó a demokráta blokkhoz csatlakozni és a bekerítési politikában résztvenni. A jobboldali lapok azonban megjegyzik, hogy nem valószínű, hogy Lengyelország feladja önállóságát külpolitikáját illetően.

DR. HACHA ELNÖK RÁDIÓSZÓZATA

(PRÁGA.) (Reuter.) Dr. Hacha elnök tegnap rádiószózatot intézett a cseh néphez, felhívta azt arra, hogy minden további habozás nélkül lépjen be a cseh nemzeti közösségbe, amelynek célja a szociális igazságok érvényesítése és a keresztény nemzeti szellem ápolása. Beszéde további során hangsúlyozta az elnök, hogy amit tett, abban a szent meggyőződésben tette, hogy ezzel biztosíthatja nemzete további létét és egészséges fejlődését.

OSSUSKY PÁRISBAN MARAD

(PÁRIS.) (Havas.) Ossusky, a csehszlovák állam utolsó párisi követe a sajtó munkatársai előtt kijelentette, hogy nem ismeri el a mai helyzetet és ezért Párisban marad, hogy a cseh nemzet új önállóságának előkészítésében fáradozhassék.

LEMONDOTT MARTENS PROFESSZOR

(BRÜSSZEL.) (Havas.) Dr. Martens professzor, akinek akadémiai tagává való kinevezése (valon létére a flamand akadémia tagja) az ellentétét kiokoztatta, tegnap, még a választások kezdete előtt lemondott tagságáról. Lemondásakor közölte, hogy azért mond le, mert nem akar akadály lenni a belső béke helyreállításának és azért tette most, mert nem akarja befolyásolni a választások eredményét. A választással kapcsolatban közlik, hogy az a legnagyobb rendben és minden incidens nélkül zajlott le. Eredményt csak ma hirdettek. Valószínűnek tartják, hogy a nemzeti eszme pártjai döntő győzelmet arattak.

15.000 JAPÁN HALOTT ÉS SEBESÜLT

(CSUNKING.) (Rador.) Hivatalos kínai körök jelentése szerint a japánoknak 15.000 halott és sebesült veszteségük volt a Nancsang város elfoglalásával kapcsolatosan lefolyt ütközet során.

POLITIKAI ÉS VILÁGNÉZETI KÜLÖNBSEGEK NÉLKÜL SEGITIK MADRID LAKOSÁGÁT

(MADRID.) (Rador.) Spanyolország fővárosának élete teljesen visszanyerte rendes képét. A megszálló nemzeti csapatok parancsnoksága és a közigazgatási hatóságok biztosítják a város lakosságának zavartalan életvezését. A sokat nélkülözött lakosság gazdasági és egészségügyi helyzetének megjavítása során tett intézkedéseknél a hatóságok semmiféle megkülönböztetést nem tettek valakinek politikai, vagy világnézeti felfogása között. A volt köztársaságiakat éppen úgy részesítik a különböző segélyekben, mint a leghibebb nemzeti kormánypártiakat.

HÁROMHÓNAPI TARTÓZKODÁSI ENGEDÉLY

(LONDON.) (Rador.) A belügyminisztérium három hónapi tartózkodási engedélyt adott azoknak a cseh menekülteknek, akik a croydoni repülőterre érkeztek. Ezek, mint megirtuk, öngyilkossággal fenyegetőztek arra az esetre, ha az angol hatóságok nem engedélyeznék részükre az angliai tartózkodást, illetve, ha arra kényszerítenék őket, hogy ugyanazzal a repülőgéppel folytassák útjukat, amelyen Londonba érkeztek.

Angol sajtóvélemény Chamberlain beszédéről

(LONDON.) (Rador.) Az angol lapok még mindig élénken foglalkoznak Chamberlain miniszterelnök ismerete, beszédével. Az Observer cikkében megjegyzi, hogy Anglia egész népének maradéktalanul magáévá kell tennie az általános védkötelezettség bevezetését, az az intézkedés, hogy a szárazföldi hadsereg létszámát az eddiginek kétszeresére emelték, még nem elegendő annak a kötelezettségnek biztosítására és annak a védelemnek a nyújtására, amelyre Anglia Lengyelországgal és a többi esetleg veszélyeztetett állammal szemben vállalkozott. A Manchester Guardian azt írja, hogy a fenyegető német veszély nem múlt el és az adott körülmények között teljes lehetetlenség kölcsönösség és észszerűség alapján egyezsége jutni a mai Németországgal.

A CSEH NEMZETI BANK ÚJ NEVE

(PRÁGA.) (Rador.) A volt Cseh Nemzeti Bank nevét a német protektorátus alatt álló Cseh- és Morvaország Nemzeti Bankja névre változtatta. A pénzintézet pozsonyi fiókja a Független Szlovákia Nemzeti Bankja lesz.

LENGYEL CÁFOLAT

(VARSÓ.) (Rador.) Hivatalos lengyel körökben a leghatározottabban cáfolják azokat a híreket, mintha Csehszlovákia németellenes kijelentéseket tett volna. A lengyel hatóságoknak nincs tudomásuk arról, mintha a német konzulátus két tisztviselőjét a lengyelek megtámadták és brutalizálták volna.

FRANCIA HAJÓ ESETE A SPANYOL CIRKÁLOVAL

(MARSEILLES.) (Rador.) A Winnipeg francia hajót, amelyen a köztársasági spanyolok nagyrésze utazott, Sal Urmeze vizein túl a Volcano spanyol nemzeti hadihajó megállásra szólította fel. A Winnipeg a felszólításnak nem tett eleget, hanem tovább folytatta útját. A spanyol hajó nem kísérelt meg támadást a Winnipeg ellen, melynek parancsnoka azonban kötelességének tartotta rádióval értesíteni a francia hatóságokat a spanyol hajó eljárásáról.

ŐRIZETBE VETTEK BASTEIROT

(MADRID.) (Rador.) A városnak a nemzeti csapatok részéről történt átvétele után Basteiro, a Cortez volt elnökét, aki Azana lemondása után a köztársasági Spanyolország elnöke is volt, a kárhatalom azonnal őrizetbe vette és a saját lakására szállította. A

gedélyezték részükre az angliai tartózkodást, illetve, ha arra kényszerítenék őket, hogy ugyanazzal a repülőgéppel folytassák útjukat, amelyen Londonba érkeztek.

ROOSEVELT ÁLLANDÓ ÖSSZEKÖTTETÉSBEN EURÓPÁVAL

(WASHINGTON.) (United Press.) Roosevelt elnök, aki kaliforniai üdülő helyen tartózkodik, beavatottak közlése szerint állandó összeköttetésben van Washigtonnal, Londonnal és Párisal. Az elnök környezetéből jelentik azt is, hogy Roosevelt elszánt arra, hogy az európai konfliktusban, ha katonailag nem is, de erkölcsileg és gazdaságilag a demokráta-blokk mellett beavatkozzék.

KIK SZÓLALNAK FEL A LONDONI KÜLPOLITIKAI VITÁBAN?

(LONDON.) (Reuter.) A hétfői külpolitikai vitára eddig a következő nevezetesebb pártvezérek és képviselők iratkoztak fel: Lloyd George, Winston Churchill, Eden, Sinclair, Greenwood és Sir Robert Gower.

GÖBBELS ATHÉNEN

(ATHÉN.) (Havas.) Göbbels dr. német propagandaminiszter tegnap kihallgatáson jelent meg György görög király előtt, utána részt vett a tiszteltetere rendezett villásreggeli, ahol a házigazda szerepét Metaxas miniszterelnök töltötte be. Göbbels ma Rhodos szigetére utazott, ahol két hetet fog eltölteni.

nemzeti csapatok ma is fokozott őrizet alatt tartják a volt köztársasági elnököt, nehogy valaki merényletet követessen el ellene.

(MADRID.) (Rador.) A Havas jelentése szerint Basteirot, a köztársasági elnököt és Rafael Sanghez Guarat, a köztársasági elnök volt titkárát a Straa Porlier fogházba szállították.

„A HÁBORU VÉGET ÉRT!”

(MADRID.) (Rador.) A spanyol főváros rádióleadója szombat éjjel 23 óra 15 perckor a 982. számú jelentésében közölte hivatalosan, hogy a 986 napig tartó polgárháború véget ért. A rádió bemonója 23 óra 15 perc előtt 5 perccel bejelentette, hogy néhány perc múlva hivatalos jelentést fog felolvasni. Erre a közlésre az összes kávéházakban, vendéglőkben, az utcákon és tereken, amelyekre a rádióleadást közvetítették, siri csend támadt. A közönség feszült várakozással figyelte a rádió közlését. A következő pillanatban megszólaltak azok a kürtök, amelyek rendszeresen jelezték a rádióleadás megkezdését. Ez volt az utolsó kürtjel is. A következő pillanatban a rádió spikerje megrendülten, minden egyes szót nyomtatékosan hangsúlyozva, olvasta fel a lakonikus rövidségű jelentést. „A háború véget ért! Generalissimus Franco.” A következő pillanatban egetverő éljenzések és üdvözlések tört fel a hallgatóság ajkain. Az emberek kalapjaikat a levegőbe dobálták, ismeretlenek ölelkeztek, csókolóztak össze, hogy a polgárháború és a testvér vér ontása megszűnt.

A NEMZETI FŐHADISZÁLLÁS UTOLSÓ JELENTÉSE

(BURGOS.) (Reuter.) A nemzeti főhadiszállás tegnapelőtt este adta ki utolsó jelentését, amely így hangzik: Ma, miután a köztársasági haderő minden egysége a nemzetiek foglya és az egész Spanyolország a Caudillo birtokába jutott, a 32 hónapon át tartó polgárháború véget ért.

A főhadiszállás e jelentését az összes nemzeti spanyol leadók közölték.

SAN SALVADOR IS AZ ÜDVÖZLÖK KÖZÖTT

(BURGOS.) (Reuter.) A középamerikai San Salvador állam kormánya táviratban üdvözölte Franco tábornokot a háború győzelmes befejezése alkalmából. San Salvador már az ötödik délamerikai állam, amely nyilatkozatban a jobboldal mellé állott.

XII. PIUS ÉS A CAUDILLO TÁVIRATVÁLTÁSA

(BURGOS.) (Reuter.) XII. Pius pápa — aki egyébként tegnap ünnepelte meg 40 éves papi jubileumát — abból az alkalomból, hogy a vérontás megszűnt és a béke az ibériai félszigeten helyreállt, megleghangú táviratot küldött Franco tábornoknak, kérve őt a méltányosságra és a megbocsájtásra. A Caudillo szívélyes hangú táviratban köszöntötte meg XII. Pius sürgönyét.

HALÁLOS ÍTELET

(MADRID.) (Rador.) A katonai fővárosi bíróság halálra ítélt Manuel Alcazar Montest, akit azzal vádoltak, hogy lefejeztette Lopez Ochoa tábornokot. Valószínűnek tartják, hogy ugyancsak halálos ítélet vár Abel Aparicio Sanghezre is, aki az igazságszolgáltatás bizottságának volt a főnöke és parancsnoka annak a köztársasági zászlóaljnak, amelynek neve „Igazság” volt.

Lopez Ochoa tábornok a polgárháború kezdetén a köztársasági hadseregben szolgált, de leleplezték, hogy összeköttetést tart fenn Franco tábornokkal és adatokat szolgáltatott neki a köztársasági csapatok helyzetéről. Hadbíró elé állították, írásos adatok alapján ítélték halálra és végezték ki.

AZ ALICANTEI HELYZET

(LONDON.) (Rador.) Az alicanteből érkező jelentések szerint több mint 20.000 köztársasági spanyol vár elszállítást. Az elszállítást és a város kiürítést azonban késlelteti a megfelelő szállítási eszközök hiánya. Pénteken reggel Alicantéből elindult a Winnipeg nevű hajó, melynek fedélzetén 6 ezer köztársasági utazott. A hajót zsúfolásig megtöltötték a köztársaságiak. Megerősített hírek szerint az Alicanteből elszállításra várók között van a volt madridi köztársasági nemzeti védelmi tanács több tagja. A nemzeti csapatok elfoglalták a város kormányzóját és kíséretet tettek arra is, hogy elfoglalják azt a zónát, amelyben az elszállításra váró köztársaságiak gyűltek össze.

AZ ÚJ MAGYAR HATÁROK

(BUDAPEST.) (Rador.) A Szlovákiával történt meg egyezés alapján Magyarország új határa Lengyelország felől Czereninnél kezdődik és délről nyugat felé haladva Zelice, Csikófalva, Takcsány és Kiskolon falvakon megy keresztül. Az ujonnan Magyarországhoz csatolt területeknek 45.000 lakosa van. A legutóbbi két hét alatt Magyarország területe 12.000 négyzetkilométerrel gyarapodott, lakosságának száma pedig 600.000 lélekkel.

CHAMBERLAIN BESZÉDÉNEK HIVATALOS SZÖVEGE

(RÓMA.) (Rador.) A Stefani ügynökség távirati iroda jelentése szerint sir Noel Charles, Anglia olaszországi ügyvivője Ciano gróf külügyminiszterrel feloytatott tárgyalása során átadta az olasz külügyminiszternek Chamberlainnak az alsóház ülésén elmondott beszéde hivatalos szövegét is, amelyben az angol kormányfő Lengyelország határának garantálását jelentette be.

SZIGORU ELLENŐRZÉS PALESZTINÁBAN

(HAIFA.) (Rador.) A kikötői hatóságok megállapították, hogy számos hajó titokban akart Palesztina területén kikötni és a fedélzetén levő zsidó emigránsokat partra szállítani. Erre való tekintettel a hatóságok a legszigorúbb óvintézkedéseket és szabályokat fogantatosítottak, hogy megakadályozzák a titokban való partraszállást. A palesztinai hatóságok egyébként szigorú ellenőrzés alá vették a tartózkodási engedélyeket. Az angol kikötői hatóságok hat motoros bárkán új őrségeket állítottak fel, amelyek állandó őrzőjáratot tartanak a palesztinai kikötők mentén. A motoros őrzőjárat szombaton éjjel leleplezte az Astur nevű 1335 tonnás görög hajót, amelynek fedélzetén több, mint 600 olyan kivándorló utazott, akiknek irattai nem voltak rendben. A hajót Haifa kikötőjébe vontatták be, ott őrizetbe vették és személyzetét letartóztatták.

Ragaszkodik a vá- lášhoz a fegyház- ból kiszabadult munkásvezér

(NEWYORK.) A Sanfranciscói törvényszék már kitűzte tárgyalásra Tom Mooney volt munkásvezér váloperének ügyét. Tom Mooney, mint emlékeztetés, néhány héttel ezelőtt szabadult ki az egyik kaliforniai börtönből, ahol huszonegy évig raboskodott egy háború alatt elkövetett bombamerénylet miatt, amelyben állítása és hívei szerint, semmi szerepe nem volt. Társa, Billings szakszervezeti vezér, akit állítólag ugyancsak ártatlanul ítéltek el a bombamerénylettel kapcsolatban, még mindig nem szabadult ki a börtönből.

Tom Mooney szabadlábra helyezését az amerikai közvélemény nagy része örömmel üdvözölte és a munkásvezért szabadlábra helyezése után sorozatos ünneplésben részesítették. Később Tom Mooney azzal lepte meg hívei nagy táborát, hogy bejelentette, válási szándékát.

A most ötvenhatéves munkásvezér felesége, a hatvanegy éves Rena Mooney, lankadatlan lelkesedéssel és erőfeszítéssel dolgozott két évtizeden át férje kiszabadítása érdekében.

Tom Mooney felesége ellen semmi komoly tárgyi érvet nem tudott felhozni váloperé megindokolásául, ellenben kitart amellett az állásfoglalása mellett, hogy összeférhetetlen helyzetbe került feleségével. Válokeresete szerint azalatt a két évtized alatt, amíg ő börtönben szütyült, mindkettőjük jelme teljesen átalakult és képtelenek harmónikus együttélésre.

Ezzel szemben felesége — mint arról már annak idején beszámoltunk — elkeseredetten tiltakozik a válási kérést ellen ez abból az alkalomból, hogy a törvényszék tárgyalásra tűzte ki a váloper ügyét, ismét nyilatkozott az újságíróknak. Ebben a nyilatkozatában többek között ezeket mondta:

— Mooney-nak nem fog sikerülni megszabadulni tőlem. Hosszu éveken át harcoltam, hogy kiszabadítsam a börtönből és most nem engedem magam lerázni. Két évtizeden át zongora leckéket adtam és minden keresetemet arra költöttem hogy kiszabadításáért harcoljak. Mooney valószínűleg azért akar elválni tőlem, mert azt hiszi, hogy most neki kell engem eltartania. Tizenöt éves korom óta szakadatlanul dolgozom és az volt az álomom hogy ha majd férjem kiszabadul és új életet kezdhet, életünk utolsó éveit csendes boldogságban éljük le. Ez az álom azonban megfűszerezett, mert Tomnak csak addig volt rám szüksége amíg segítettém őt. Most, hogy szabad lett, mindent elfelejtett, amit érte tettem. A váláshoz azonban nincsen semmi törvényes indoka és nem vádolhat engem, hogy cserbenhagytam, mert köz tudomásu, hogy milyen nagy áldozatokat hoztam érte. Véleményem szerint Tomban diktatori hajlamok szunnyadnak és azt hiszi, hogy felettem korlátlan hatalma van, azt tehet, amit akar. Most már kényelmetlen vagyok számára, de megmutatom, hogy nem fog egykönnyen megszabadulni tőlem.

— Eddig egy segélybizottság juttatott számomra munkát, de ezt a kottaműsölést, amihez a bizottság juttatott, most elveszttem, mert férjem kiszabadult. Tom nem akar eltartani, ezért ezért akar tulajdonképpen megszabadulni tőlem.

Tom Mooney Sans-Franciscóban várja váloperé tárgyalását és kijelentette, hogy továbbra is ragaszkodik válási szándékához.

— A váloper nemcsak engem és feleségemet érint — mondotta, — hanem életbevágóan fontos sorstársam, Billings szempontjából is. Én ugyanis, küzdök akarok Billings kiszabadításáért és ezt csak akkor tehetem meg, ha családí ügyem sorsa eldől.

Tom Mooney, a volt munkásvezér váloperes botránya miatt sokat veszített népszerűségéből az amerikai közvélemény előtt.

Regényes körülmények között fogták el Georgeta Bibicescu- Tempeanu gyógyszerésznő gyilkosait

**A cselédlány azt a mesét beszélt el rokonainak, hogy
Bucurestiben váratlanul meggazdagodott — Szeretőjei
a kémenybol húzták elő a detektívek**

(BUCURESTI.) A fővárosi rendőrség erélyes nyomozás után elfogta Georgeta Tempeanu-Bibicescu fővárosi gyógyszerésznő gyilkosait, akik — mint megírtuk — vadállati kegyetlenséggel megölték. A szerencsétlen asszony fejét 14 kalapácsütéssel valóssággal szilánkokká törték. A rendőrségnek már az első pillanatban az volt a meggyőződése, hogy a Szerencsétlen nőt cselédje Olga Tacenco és ennek szeretője gyilkolta meg. Ez a feltevés telje, mértékben helyesnek bizonyult. A gyilkos cselédlányt szülőfalujában, a Soroca megyében levő Vaturjeni községben filmre illő körülmények között fogták el. A fővárosi rendőrkészor megbizásából számos detektív indult utnak a gyanúsítottak fényképével zsebében Bacauba, Galați, Constantiná és Ploestibe, ahol a gyilkosoknak rokonai élnek. Több detektív pedig Tacenco szülőfalujába utazott.

AZ ELSŐ NYOM

Galați-ban és a többi helyeken nem találták meg a gonosztevőket Barladban azonban már nyomukra akadtak. Megállapították, hogy a gyilkos leány és szeretője Barladban a gyógyszerésznőt elrabolt pénzből bevásárlásokat eszközöltek, majd a 701. számú vonattal Jasi-Balti felé utaztak. A legutóbbi hatalmas esőzések és áradások következtében a fővárosi rendőrség detektívjei sem vonattal, autóval, vagy szekérrel nem tudták folytatni az üldöző utjukat és ezért elhatározták, hogy lőhátlan követik a gyilkosokat. A járhatatlan utakona lőval szűgyükig súlydtek be az iszapba. Borzalmasan fásaszto ut után érkeztek meg Vaturjeni községbe, ahol a csendőrök segítségével körülkerítették Olga Tacenco szüleinek házat és abban a pillanatban fogták el a

gyilkos cselédlányt, amint a ház kapujában azt a mesét beszélt el, hogy váratlanul szerencse érte Bucurestiben és sok pénzhez jutott. A jámbor rokonok, akik irigykedve nézték az új ruhában, elegánsan kiöltözködött falusi leányt, naivul el is hitték a mesét. Fogalmuk sem volt arról, hogy az elmúlt hét keddjén a fővárosban elkövetett borzalmas gyilkosság tettese az ő rokonuk. A cselédlány letartóztatása után a rendőrség emberei házkutatást végeztek és lefoglalták a bűnjelke egy részét. Azután Ion Huseanu, rovtómultu vasutas, a cselédlány szeretőjének felkutatására indultak, de a gyilkost sem szülei, sem pedig rokonai házában nem találták. A gyilkos óvatoss volt és a község egyik félreeső házában húzódott meg. Amikor pedig értesült arról, hogy szeretőjét elfogták, elrejtőzött a ház kéményében, ahonnan a rendőrség emberei csak nehezen tudták előhuzni Huseanút, aki valósságos kéményseprő be-nyomását keltette. Megmotozásakor még 54.000 lej készpénzt találtak nála, melyet Georgeta Bibicescu-Tampeanu gyógyszerésznőtől rabolt el. A hiányzó pénzből állítása szerint különböző be-vasárlásokat eszközölt, de nem látszik kizártnak az a feltevés, hogy elrejtette. Ion Huseanút és Olga Tacencot külön-külön megbilincselve a bűnjelként lefoglalt tárgyakkal együtt erős fedeztet mellett a fővárosba szállítják, ahová ma érkeznek meg. A folyamában lévő vizsgálat fogja megállapítani, hogy a gyilkosok — saját bevallásuk szerint — tényleg csak 81.000 lejt raboltak-e el a szerencsétlen gyógyszerésznőtől, vagy pedig ennél lényegesen nagyobb összeget. A nyomozás és a vizsgálat nagy eréllyel folyik.

3300 lej pénzbüntetésre ítélték, mert rádióval zavarla az istentiszteletet

Nem mindennapi bűnygyben tartott tegnap tárgyalást a tábla Kovács-Rókus-tanácsa. A bűnper vádlottja Balassa Béla csepeli műszaki tisztviselő volt. A vallás szabad gyakorlata elleni vétség címén indult ellene eljárás a pestszenterzsébeti járásbíróság előtt. A per előzményei mult év augusztus 18-ra nyulnak vissza, mikor Csepelen, a Temesvári-ucca 96. számú ház udvarán a református egyház istentiszteletet tartott. A szomszédos házban lakott Balassa Béla, aki alighogy megkezdődött az istentisztelet, kinyitotta a rádióját és azt olyan hangosan működtette, hogy az istentiszteletet megzavarta. Többen odamentek hozzá és megkérték, hogy az istentisztelet tartása alatt zárja el a rádióját, majd amikor a rádió tovább szólt, a legközelebbi őrszemes rendőrnél feljelentést tettek ellene. A rendőrk figyelmeztette Balassa

Bélat, hogy az istentisztelet résztvevői feljelentést tettek ellene hangos rádiózás miatt. Felszólította, hogy az istentisztelet tartása alatt szüntesse be a hangos rádiózást.

Balassa a rendőrk előtt kijelentette, hogy a rádiózást most már azért sem fogja abbahagyni,

mert feljelentést tettek ellen. A pestszenterzsébeti járásbíróság bűnösnek mondotta ki és Balassa Bélat a vallás szabad gyakorlata elleni vétségéért 50 pengő pénzbüntetésre ítélte. A pestvidéki törvényszék a vádlott büntetését száz pengőre emelte fel. Balassa az ítélet semmisségi panasszal támadta meg, s így került az ügy a tábla Kovács-Rókus-tanácsa elé, mely a semmisségi panaszt visszautasította és a százpengős (kb. 3300 lej) büntetést jogerőre emelte.

Mit nyert a Harmadik Birodalom Cseh- és Morvaország bekebelezésével?

(PRÁGA.) A nagy prágai lapok képet próbálnak adni arról, hogy mit jelent a német birodalomnak az új protektorátus közgazdasági és mezőgazdasági ereje. A Reichsbank megbízottai az elmúlt napok folyamán befejezték a Cseh Nemzeti Bank állagának átvételét. Itteni angol körök szerint a Cseh Nemzeti Bank 18.5 millió angol font értékű aranyfedezetet adott át a birodalomnak.

A protektorátus gazdasági életének bekapcsolása a birodalomba Göring tábornagy feladata, ő hajtja majd végre ezenkívül a német birodalmi

négyéves tervet különleges formában a protektorátus területén is. A német gazdasági szakértők már két napja dolgoznak Csehországban.

A közgazdasági kérdésekkel kapcsolatban ezeket írják a pozsonyi lapok:

„A cseh és morva területek beillesztése a birodalmi területbe, természetesen a német gazdasági élet általános struktúráját is megváltoztatja majd. Különleges jelentősége van itt a márisch-ostrai területnek, amely az 1937. év folyamán 3.2 millió tonna kőszén használt fel ipari céljaira.

Morvaország a nagyipar központja
Egyáltalában nem szabad elfelejteni, hogy Csehországban és Morvaországban fekvő az egykori osztrák nagyipar legnagyobb része és hogy a német birodalomba való beilleszkedés által sorsdöntő problémák merülnek fel. Mezőgazdaság, szempontból is teljesen új helyzet teremődött. Különösen

Morvaország híres gabonaexportáló terület,

mint ahogyan általában a most szétcsétt Csehszlovákia fontos élelmiszer-exportáló terület volt. A cukor és az árpatermelés az utóbbi években itt még csak fokozódott.

Egy másik pontot is érinteni kell röviden. Cseh- és Morvaország összességében a fegyveripar igen nagy szerepet játszik.

A statisztikák 1937-ben 22.000 munkást foglalkoztattak, a brünni fegyverművek pedig 10.000 munkást.

Ezzel kapcsolatban meg kell említeni azt is, hogy a cseh körök a fegyveripar egy részét igyekeztek Szlovákiába áttelepíteni. A prágai statisztikai hivatal februári jelentése szerint

az egykor Csehszlovákia külkereskedelme

a február folyamán jól alakult. A februári mérleg 881 millió kivittel és 840 millió behozattal zárult, úgyhogy a külkereskedelmi mérleg 41 millióval volt aktív. Januárral szemben már ez is javulást mutatott. Ezek a számok azt bizonyítják, hogy az októberben létrejött kisebb Csehszlovákia már januárban lábra tudott állni, tehát gazdaságilag igen egészséges egy-ség volt.

A prágai gyáriparosok központjában azt jelentették, hogy a harmadik német hadsereg gazdasági hivatal biztosította a gyáriparosokat, hogy mindent elkövet majd a gyáripár működésének akadálytalan biztosítására.

A pénzügyi élet
Legújabbban megváltoztatták a pénzügyi életi szabályozó intézkedéseket. A magánzemélyek által bank és takarékbetétekből

igénybevehető összeget heti 500 cseh koronáról 1500 korára emelték. Természetesen vállalatok és magánosok bérek, fizetések céljaira nagyobb összegeket is igénybe vehetnek, éppen úgy, mint az adózás teljesítésére.

A bankbetétek, vagyontárgyak és ingatlanok bejelentési kötelezettségét pénteken hozták nyilvánosságra. Azóta az a hivatal, ahol a bejelentéseket eszközölni kell, éjjel-nappal dolgozik és így a németek nemsokára teljes képet tudnak maguknak alkotni a cseh és morva területek gazdasági helyzetéről és a tőkés és az ingatlanok megoszlásáról árja és nem árja szempontból.

Vasárnap zárták a prágai nemzetközi vásárt, melynek forgalmát természetesen erősen befolyásolták a hét közben történt események. Az angol és amerikai vásárlók egyrésze már a szlovákiai nyugtalanság hírére elutaztak Prágából, de

utólag, főként a textilipar, telefon Párisból és Londonból tekintélyes megrendeléseket kapott.

A bankok és nagyvállalatok vezetőségében lassan előkészítik a változások, kizárólag attól a szemponttól irányítva, hogy egyes személyiségek a jövőben nem lesznek alkalmasak a pénzügyi élet hivatalos irányítóival és a német hatóságokkal való érintkezésre.

— A constantai hadirokkantak vezély esetén önként jelentkeznek katonai szolgálata. Constantából jelentik: A hadirokkantak tegnap gyűlést tartottak, amelyen nagy lelkesedéssel határozatot hoztak: abban az esetben, ha Romániát támadás érné, azonnal és önként jelentkeznek olyan katonai szolgálat teljesítésére, amelynek vállalását testi állapotuk megengedi. A hadirokkantak hazaszeretetről tanuskodó határozatáról küldöttség útján értesítették Constanca polgármesterét és a vármegyei főorvost.

Bírósga cíe került a „csodatevő” francia kislány, aki távgyógyítást képes-séggel is rendelkezik

(PÁRIZS.) Rendkívül nagy érdeklődés mellett tárgyalta a párizsi bíróság Andrée Maurel 15 éves, clairemonti leány esetét. Andrée Maurel család és kuruzslás vádjával állott a bíróság előtt. Az érdeklődés azért volt olyan nagy, a tárgyalás iránt, mert ez a 15 éves francia kislány országos hírnévként örvendett és messzi vidékekről zárandokoltak el hozzá a betegek. A mosolygó bakfis kezéből állítólag csodálatos gyógyító erő árad, amely az összes betegségeket megszünteti. Ezer-számra tehető azoknak a száma, akik hetenként felkeresték a csodatevő kislányt és valamennyien azt híresztelték róla, hogy egyszerű simogatásával nyomtalanul elmossa a betegséget mindenkiről.

A We-go cipőgyár kolozsvári fiókküzlete

Egy évvel ezelőtt kezdte meg működését Andrée Maurel és e rövid idő alatt legendás hírré tett szert. Most a francia orvosegylet jelentette fel kuruzslás és család címén, ezért indult eljárás ellene.

A magas, karcsú leány fölényes mosollyal az ajkán jelent meg bírái előtt. A bíró szigorúan faggatta, többek között megkérdezte tőle:

— Ugy hallom, hogy a maga egész csodatevő gyógy módja abban állott, hogy egyszerűen ráhelyezte két tenyerét a betegre. Sőt azt is hallottam, hogy távgyógyítással is foglalkozik. Hallom, hogy azokat a betegeket, akik nem tudnak magához személyesen el-menni, olyan módon gyógyítja, hogy postán küldik magának a beteg fényképét, maga ráteszi kezét a beteg arc-mására és ettől az meggyógyul...

— Bíró ur nagyon jól hallotta, nekem valóban távgyógyítási képességem is van. Fénykép után is szoktam gyógyítani — válaszolta fölényes mosollyal Andrée Maurel.

— É, hogyan fedezte fel magában ezt a csodatevő képességet?

— Tavaly nagyon rosszul éreztem magam, elmentem egy orvoshoz szüleim kíséretében. Vizsgálat után az orvos kijelentette, hogy egész különleges fluidum árad belőlem, kezeimen keresztül. Gyógyító fluidum. Ahogy hazatértünk, otthon kipróbáltam gyógyító hatásomat. Édesapámnak vakbélfájdalmi voltak. Ráhelyeztem a kezemet és édesapámnak egyszer és mindenkorra elmúltak a vakbélfájdalmi.

A 15 éves csodatevő leány szüleivel együtt csinos kis kastélyban lakik Clairemontban. Itt fogadta a nappali szobában naponta a sokszáz beteget. Egyenként engedte be őket a lakószobába, ahol a bejáratnál szemben egy emelvényen magashátú bíbors püspöki szék állott. Ebbe bele kellett ülnie a betegnek és itt kapta a csodatevő simogatását.

— És mennyit számított mindezért? — kérdezte a bíró.

— Szegény emberektől soha nem fogadtam el egy fillért sem, általában nem kértem soha pénzt senkitől. A tehetősebb emberek közül egyesektől két ezer frankot is kaptam...

Az ügyész kérte a bíróságot, hogy vonják meg a szülői jogok gyakorlását Andrée Maurel szüleitől és helyezzék azonnal nevelőintézetbe a kislányt, legalább öt évre.

Ítélethirdetés a jövő hétre várható.

TESTEZÉS

Verejtékes küzdelemben harcolta ki a Venus a továbbjutást a Román Kupában

(BUCURESTI.) Venus—Carpați 3:1 (2:0). 5000 néző, bíró: Kroner Emil. A nap egyetlen Román Kupa-mérkőzésén a Venus csak verejtékes küzdelem után harcolta ki a továbbjutást a kitűnő nagybányaiakkal szemben. Változatos játék után Orza lőtte az első gólt, a 32 percben ugyancsak Orza labdája jutott a nagybányaiak hálójába. Szünet után a Carpați hatalmas lendülettel ostromolta a Venus kapuját, de

eredménytelenül. A 35. percben Bodola háromra növelte a bukarestiek góljait, majd a 42. percben Szőke szepített az eredményen. A Carpați az első félidő köze-pétől Hanga sérülése miatt 10 emberrel játszott s ez magyarázza vereségét is. Teljes csapattal a nagybányaiak könnyen elvitathatták volna a bukarestiektől a győzelmet.

Nagyvárad és Ploesti ifi válogatottjai győztek az Unirea Kupában

Az ifjúsági válogatottak részére kiírt Unirea Kupáért vasárnap két mérkőzést játszottak Nagyvárad és Ploesti válogatottjai harcolták ki a továbbjutást.

(NAGYVÁRAD.) Nagyvárad—Resica 4:1 (1:1). 1000 néző, bíró: Szabados. A nagyváradi ifi lendületes játékkal biztosan győztek Zilahi (2), Törzsök és Popovics góljaival, a resicaiak vigaszgólját Dura szerezte 11-esből.

(BRASSÓ.) Ploesti—Brassó 3:1 (2:0). 800 néző, bíró: Lungu kapitány. A ploestiek igen jó benyomást keltettek a határozott, eredményes játékkal. Góllövők: Florian (2), Barbulescu, illetve Molnár.

Svájc-Magyarország 3:1 (1:0)

(ZÜRICH.) Az olasz Corzoni vezetésével 17.000 néző előtt játszották le a svájci-magyar Európa Kupa-mérkőzést, amelyet nagy meglepetésre a svájciak nyertek meg 3:1 (1:0) arányban. A magyar csapat játéka csalódást keltett. A csatársor megközelítőleg sem nyújtotta az a játékot,

zata, hogy az ujoncok: Solthy és Déri nem váltak be. A kipróbált fedezetsor hiába tömte labdákkal a csatárokat, azok nem tudtak boldogulni verbéli irányító nélkül.

Az első félidőben a magyar csapat állan-dóan frontban volt, egymásután gördültek a támadások, de a svájciak nagy önfeláldozással és határozottan szerencsével mentettek. A félidő végfelé a svájciak kerültek fölénybe és a 43. percben Aebi megszerezte a vezetést. Szünet után a magyar csapat folytatta offenzíváját és a 10. percben Déri egyenlített. Ezután a svájciak vették át az irányítást és a 19. percben Aebi újból vezetéshez juttatta csapatát. Tíz perc múlva pedig Bickel beadásából újra Aebi volt eredményes. Az utolsó negyedórában a magyarok huszáros vágója nem hozott eredményt.

A két csapat így állt fel:

Svájc: Huber — Stelzer, Lehmann — Springer, Vernati, Rauch — Bickel, Sydlér, Aebi I., Abegglen II., Aebi II.

Magyarország: Szabó — Olajkár I. Bíró — Lázár, Sárosi III., Balogh — Szánthó, Zsengeller, Solthy, Déry, Gyetvay.

a volt

„Sipos áruház” helyiségében

amelyet Párisban és Corkban a közönség megcsodált. A vereség egyetlen magyará-

Barátságos mérkőzések

(MEDGYES.) Victoria Kolozsvár—Sparta 4:1 (2:0). 1500 néző, bíró: Radulescu. A kolozsváriak iskolajátékkal győztek a lelkes medgyesiek ellen. Góllövők: Szántay (2), Pál és Felecan II., illetve Crutescu. Előzőleg: Sparta vegyes—Victoria ifjúsági 4:3 (2:2).

(KOLOZSVÁR.) KAC—KMSC 1:0 (1:0). A feljavult piros-fehérek ezúttal nagyszerű játékot produkáltak és megérdemelték a győzelmet. Az egyetlen gólt Tunyoghly lőtte. — Haggibbor ifi—CFR ifi 2:0 (1:0).

(ARAD.) AMTE—Egyetértés 6:2 (5:2). Az aradi munkások igen jó formában vannak, góljaikat Batrin (3), Reinhardt (2) és Léb lőtték, az Egyetértés góljait Berci szerezte.

(BUKAREST.) Olimpia—Sportul Studen-tesc 1:0 (1:0). — Unirea Tricolor—Juventus 2:2 (1:1). — Macabi—ACFR 4:4 (2:1).

(TEMESVÁR.) Ripensia—TMAC 5:5 (2:1). 1200 néző, bíró: Jania. A bajnokcsapat góljait Dobay (3), Marcu és Ciolac, az at-létákét (3), Bücher és Szűcs lőtték.

(PLOESTI.) Rapid—Tricolor CFPV 1:1 (1:0). 2000 néző, bíró: Oprean. Gólok: I. f. 38 p. Bogdan, II. f. 20 p. Dick.

(RESICA.) UDR—Jiul 3:1 (1:1). 800 néző, bíró: Szilágyi. Gólok: Popescu (2), Zsá-zsik, illetve Buling — RMTE—CS Bocsa 7:0 (3:0).

Bocskai—Salgótarján SE 1:0 (1:0). Salgótarjánban játszották le vasárnap az egyetlen magyar nemzeti bajnoki mérkőzést, amelyet a debreceniek Sándor góljával nyertek meg.

Ferencváros—Ungvári AC 3:2 (1:2). A magyar bajnokcsapat Ungváron csak igen nagy harc után tudta biztosítani a győzelmet. A Fradi góljait Kiss, Kemény és Tol-di lőtték.

Wittenberg—Svájc B 1:0 (0:0). Wittenbergben vereséget szenvedett a svájci B-csapat.

Sas Ferenc, a Hungária egykori válogatott játékosa nagy sikerrel mutatkozott be a buenosairesi Boca Juniors csapatában.

Reuter jelenti:

(LONDON.) Tegnap London egyik külvárosában Hamptom Courtban újabb bombabarobbanás történt. Ezúttal az egyik Thernze parti nyári vendéglőhelyiséget robbantották fel, amelyben szerencsére senki sem tartózkodott. A merénylők ezúttal is elmenekültek.

(LONDON.) A croydoni repülőtéren egy katonai gép lezuhant. A szerencsétlenségnek három halálos áldozata van.

(LONDON.) VI. György uralkodó magán kihallgatáson fogadta Kennedy USA nagy követét, akit azután villásreggelin látott vendégül.

(OTTAVA.) A kanadai kormány hivatalosan közli, hogy azok a hírek, amelyek szerint VI. György uralkodó amerikai utját levették volna napirendről, légből kapottak.

(CAPETOWN.) A Délafrikai Unió parlamentjében törvénytervezetet terjesztettek elő, amely felhatalmazza a kormányt, hogy tekintettel a súlyos külpolitikai helyzetre szükségrendeleteket bocsájtasson ki.

(PÁRIS.) A francia—német társaság e hétre tervezett disztrakomája elmarad.

(PÁRIS.) Sarraut belügyminiszter ma a francia—spanyol határon felállított fogolytáborok felülvizsgálására Perpignanba utazik.

(BUDAPEST.) Rossoni olasz földművelésügyi miniszter visszautazott Rómába. Távo-zása előtt legnagyobb meglepődésének adott kifejezést a mezőgazdasági kiállításon tapasztaltak felett.

(WIEN.) A munkanélküliek száma a volt Ausztria területén az Anschluss óta 78 ezerre csökkent. Ezeket a tartományi kormányzóság a nyári mezőgazdasági munkálatoknál akarja alkalmazni.

(BERLIN.) Hitler vezér és kancellár Wilhelmshafenből visszatért a német fővárosba.

(SANREMO.) Göring marsall holnapután elhagyja Sanremot és Rómába utazik, ahol tárgyalni fog Mussolini miniszterelnökkel és Ciano gróf külügyminiszterrel.

(DAMASZKUSZ.) Aleppóban tegnap ismét véres összetűzésre került a sor a szír tüntetők és a francia karhatalom között. A csetepatének 12 sebesültje van.

(RÓMA.) Itália és Sanmarino között megújították a függetlenségi szerződést. Sanmarino 64 négyzetkilométer területű 14.000 lakossal bíró független államocská Közép olaszország területén.

(DAMASZKUSZ.) Kísérlet történt az új szír kormány megalakítására, de ez ismétlen kudarccal végződött.

(JERUZSÁLEM.) A Beisan kerületben kísérlet történt az olajvezeték felrobbantására.

(JERUZSÁLEM.) Jaffa és Apule között kísérletet tettek egy vasútállomás kifosztására.

(JERUZSÁLEM.) A Jaffa—Lidda közötti vasúti vonalon kidöntötték a telefonpóznákat.

(JERUZSÁLEM.) Haifában két arabot, akik egy zsidó kereskedőt megtámadtak, lelőttek.

(HATVAN.) A Zagyva szintje tegnap óta egyre apad és így az árvízveszély elmúlt.

(MISKOLC.) A Sajó tegnap szintén apadni kezdett úgy, hogy a műszaki segédcsapatokat az ártérületről visszavonták.

(VATIKANVÁROS.) XIII. Alfonz exkardály tegnap kihallgatáson jelent meg XII. Pius pápa előtt. Utána látogatást tett Maglione államtitkárnál. XIII. Alfonzot uralkodónak kijáró tisztelettel fogadták.

(BERLIN.) Rust miniszter a svéd akadémia meghívására két felolvasás megtartására Stockholmba utazik.

— Tízezer patkány felvonulása zárt oszlophoz. Londonból jelentik: Az angol fővárosból Bentley felé vezető nagyforgalmu gépkocsin 10.000 patkány vonult át zárt oszlophoz. A hatalmas gépkocsiforgalom tíz percig szünetelt, míg a patkány-légió átvonult és a közeli Wey folyó felé elkanyarodott.

e hét folyamán

nyilik meg!

Erdélyi metropolitája táviratilag üdvözölte a miniszterelnököt

(BUCURESTI.) Armand Calinescu miniszterelnök a következő tartalmú táviratot kapta Nicolae Balantól, Erdély görög keleti metropolitájától: „Büszkék vagyunk férfias magatartására és szívünk egész melegével üdvözöljük. Nicolae Erdély metropolitája.

A kárpátaljai menekültek táviratilag mondják köszönetet Armand Calinescunak Románia vendégszereltesért

(JIMBOLIA.) Románia — mint közismert — meleg szeretettel fogadta azokat a hontalanná vált szerencsétleneket, akik a legutóbbi nemzetközi események következtében kénytelenek voltak hazájukat elhagyni. Romániában szívélyes vendégszeretetre és értékes támogatásra találtak úgy a csehek, mint a kárpátaljai menekültek, akiknek részére a legválságosabb időben nyújtottak hathatós segítséget és támogatást. Románia hivatalos vezetői, különböző társadalmi és jótékonyági egyesületei és Románia egész lakossága. A cseh és kárpátaljai menekültek egyrésze Romániából Jugoszláviába utazott, illetve Jugoszlávián át tért vissza hazájába. A kárpátaljai menekültek nevében Zombolya állomásról dr. Dudykevitsch a következő üdvözlő és köszönő táviratot intézte Armand Calinescu miniszterelnök-bélgyminiszternek: „Elhagyva a vendégszerető és nagylelkű Románia területét, a kárpátaljai menekültek Zombolyáról küldik legmélyebb köszönetüket a magas román királyi kormányoknak.”

Kétségtelen, hogy a cseh és kárpátaljai menekültek nem felejtik el azt a vendégszeretetet és őszintén megnyilvánuló emberi együttérzést, amelyet Romániában tapasztalhattak.

A kapu ablakán keresztül lelőtte meggyasszonyát a peksegéd

Megdöbbenő merénylet történt Szombathelyen a Lipp Vilmos ucca 10. számú házban, ahol Hesztara Aladár dr. hadnagy-alezredes lakik. Az alezredes cselédleánya, Horváth Mária ellen revolveres merényletet követett el vőlegénye, Varga Kázmér 26 éves peksegéd.

Horváth Mária már évek óta udvarolt Varga Kázmér, akivel a leány tegnap is egész délután együtt volt. Este fél 8 óra tájban valami miatt összeszólalkoztak és a leány pontos időre hazament gazdájához. Tíz óra tájban csengettek a lakásban. Horváth Mária kiment a kapu alá, felgyújtotta a lámpát, hogy megnézzék: ki a késői vendég. Abban a pillanatban, amikor közeledett a kapu ablakához, az uccáról két lövést adott le valaki. Az egyik golyó átfurta Horváth Mária nyakát, a másik a falba hatolt.

Horváth Mária, aki súlyos sebével eszméletlenül esett össze, nyomban a kórházba szállították.

Még az éjszaka folyamán kihallgatták a súlyosan sérült leányt, aki annak a gyanújának adott kifejezést, hogy senki más nem követhette el ellene a merényletet, csak vőlegénye, Varga Kázmér.

A leány gyanúját alátámasztotta Varga Kázmér eltűnése és hozzátartozóinak az a vallomása, hogy napok óta mondogatta: revolvert vásárol, mert nem tudja, mikor lesz rá szüksége. A merénylet előtt este kedvetlen volt és látszott, hogy valami sötét tervet forgat a fejében.

A szombathelyi rendőrség a legszélesebbkörű nyomozást rendelte el Varga Kázmér után, akit statáriális bíróság elé állítanak, mielőtt kézrekerül.

Felmentették a katonai szolgálat elmulasztásával vádolt máramarosszigeti rabbit

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Érdekes ügy foglalkoztatta tegnap a kolozsvári katonai törvényszéket. Horovitz Naftali a máramarosszigeti Remetea községi rabbi ellen a katonai szolgálat teljesítésének a megtagadása miatt indult eljárás. Horovitz ugyanis 1936-ban rabbi-vizsgára jelentkezett, de azon elbukott és 1937. április havában még sem jelentkezett katonai kötelezettségének teljesítésére. A hadkiegészítő a rabbi-növendéket természetesen szökevénynek nyilváníttotta és az iratokat áttette a katonai törvényszékhez.

A vizsgálat során a vizsgálóbíró előtt Horovitz elmondotta, hogy 1936-ban a rabbi-vizsgája valóban nem sikerült, de a vallás- és művészetügyi minisztériumtól egyévi haladékot kapott a katonai szolgálatra való bevonulására. 1937. decemberében a rabbi-vizsga sikerült és ezzel mentesült volna is a katonai szolgálat alól, de az ellene folyamatban lévő ügy már annyira előrehaladt stádiumban volt, hogy jobbnak látta, ha 1938. tavaszán

katonai szolgálatra jelentkeznek.

A vizsgálóbíró átiratot intézett az illetékes minisztériumhoz, amelytől Horovitz helyzetéről kért felvilágosításokat. A minisztérium válaszában igazolta, hogy a rabbi nem követett el mulasztást, mert első ízben a minisztérium jóváhagyta az egyéves bevonulási haladékot, a következő évben pedig a sikeres vizsga után Horovitz mentesült a katonai szolgálat alól. A katonai bíróság ekkor azonnal intézkedett a hadkiegészítőnél, hogy a máramarosi rabbit ne kezeljék katonaszökevényként és rögtön bocsássa ki a katonai szolgálatból. A tegnapi tárgyaláson Popescu Ilariu ügyvéd a vádlott felmentését kérte, mert szerinte, védelem nem követett el mulasztást, miután a minisztérium jóváhagyása alapján mentesült a katonai szolgálat alól. A katonai törvényszék rövid tanácskozás után felmentette Horovitz rabbit a vád és annak következményei alól.

Botrányt rendezett egy nő a st.-cloudi rém főtárgyalásán

(PARIS.) A Weidmann-per tárgyalásán elhangzott Balmory ügyész vádbeszéde. Az ügyész vádbeszédét kinos botrány szakitotta meg. A két hete folyó főtárgyalás közönségének legnagyobb része nőkből került ki. Többször megtörtént, hogy a tárgyalás egy-egy izgalmas jeleneténél hallgatóság női része hangos jeleneteket rendezett, de komolyabb elnöki beavatkozásra nem került sor. Az ügyész vádbeszéd során történt meg először, hogy egy nő botrányos viselkedése miatt ki kellett vezetni a tárgyalóteremből.

Egy bundás nő Balmory ügyész halálbüntetést kért Weidmannra és a másodrendű vádlottakra, Millionra, akit kérdőközt gengszternek jellemzett. Million — mondotta az ügyész — összeomlott, amikor megérezte a vérszedelmet. Lehet, hogy Weidmann más bűnök is követett el, amiket a nyomozó, nem tudott kideríteni. Tiltottkábítószerekkereskedelemben, pénzhamisításban és személyazonossági iratok hamisításában is vétke lehet és valószínű, hogy ezekben a bűncselekményekben társa is volt, aki szintén ismeretlen az igazságszolgáltatás előtt.

Ez a titokzatos bűntárs lehet ez a „fantóm vádlott”, az ismeretlen tettestárs, ki gyakran felbukkant Weidmann vallomásaiban. Weidmann a hat gyilkossággal tulajdonképpen csak elkezdte a bűnténynek azt a borzalmas sorozatát, amit kitervelt és amire többször utalást is tett.

Az ügyész sorra vette a hat gyilkosságot, amelyek közül Weidmann kettőt és Milliont egyet beismert ötöt és csak a hatodik gyilkosságot igyekezett Millionra hárítani. Részletesen foglalkozott az ügyész Weidmann beszámíthatóságának kérdésével, a grafológusok és a pszichoanalitikusok ellentmondó megállapításaival és a következő kijelentést tette:

— Én nem vonom kétségbe a grafológusok és pszichoanalitikusok tudományának komolyságát, de itt nem tudományos kérdéssről, hanem bűnügyi kérdésről van szó. Az elmeorvos-szakértők, akik az utóbbi hónapokban megvizsgálták Weidmann, semmiféle elméleti fogyatékoságot nem találtak rajta, hanem éppen ellenkezőleg, megállapították, hogy Weidmannt élénk intelligencia és hidegvér jellemzi. Felmerül az a kérdés is, hogy vajon örült-e az ember, hogy ellenállhatatlán befolyás hatása alatt cselekedett-e? Maga Weidmann sohasem állította, hogy beszámíthatatlan lenne.

Amikor az ügyész idáig ért vádbeszédében, a hallgatóság sorából felugrott egy elegáns bundás fiatal hölgy és harsány hangon kiáltotta az ügyész felé:

— Üljön Ön Weidmann helyére...

A nő további szavait elnyomta a csodálkozás és a felháborodás vihára. Az elnök erőlyes intézkedése nyomban csendet teremtett és a detektívek kiemelték a közönség sorából a fiatal nőt, aki a törvényszék folyosóján az újságíróknak arra a kérdésére, hogy miért rendezte a tüntetést, kijelentette:

— Nem értik meg Weidmann, ez egy szerencsétlen ember, nem bűnös... A tüntető nő ellen megindult az eljárás.

Példás ítéletet

Az ügyész a kinos incidens után azonnal folytatta vádbeszédét, hogy Weidmann ügyvédei hivatkoznak arra, hogy a st.-cloudi rém nem beszámítható, pedig Weidmann sem szerzett, sem öröklött ideggyógybetegséget. Weidmann azért ölt, hogy lophasson. Az igaz, hogy nem hasonlít az átlaggyilkosokra, de nagy baj lenne, ha minden gyilkos ilyen borzalmas bűntény-sorozatát követné el. Weidmann édesanyja iránti szeretetére hivatkozik. De ne felejtjük el, hogy ennek a bűnténynek többi áldozatait is édesanyák siratják és ne felejtsek el azt sem az esküdtek, hogy Mme Keller két árva hagyott hátra, Coufi sóffort nagy családot siratja. Önöknek meg kell hallaniuk a halottak szavát és a hátramaradtak zokogását. Ezért kell példadó ítéletet hozni. Mélyen megrendülve kérem a halálos ítélet kimondását, mert mélysége, megrendülés nélkül nem lehet az emberi életre nyulni, de csak így teljesíthetem kötelességemet és most önökön a sor, hogy teljesítsék kötelességüket.

Az ügyész kemény vádbeszéde alatt Weidmann figyelmesen hallgatta a beszédet és gyakran füléhez illesztette a fülét, hogy jobban hallhassa az ügyész szavait.

Az ügyész vádbeszéde után a védők mondották el beszédeiket, amelyekben menteni igyekeztek a vádlottakat. Az esküdteknek 80 kérdésre kellett válaszolniuk és csak több órán át tartó tanácskozás után hozták meg halálos ítéletüket Weidmann és Million ellen.

— Vendéglői rendszer az angol hadsereg élelmezésében. Londonból jelentik: A hadügyminiszter vendéglői rendszert vezetett be a katonaság élelmezésében, hogy vonzóbb tegye a győngy-életet. Minden alakulat élelmezési bizottságot alakít, amelybe közemberek, altisztek, katonai szakácsok és élelmezési tisztek tartoznak. A bizottság állapítja meg a legénység izlésének megfelelő étrendet és az étlap lehetővé teszi a válogatást a katonák izlése szerint.

Egy kis tévedés különös következménye

Németországban a legnagyobb tudósok közé számított már közel 150 évvel ezelőtt Wilhelm Scheele, az ecetsav és egyéb savak felfedezője. Scheele kapcsoltban az egyik berlini lap érdekes visszaemlékezést közöl. A nagy tudós tudvalevőleg Stralsundban született, amelyet csak 1815-ben csatoltak vissza Poroszországhoz. Azelőtt Svédországhoz tartozott. Scheelenek már jó híre volt berlini tudományos körökben, amikor III. Gusztáv svéd király egyszer látogatást tett az akkori porosz királyi udvarnál. Itt úgy a porosz uralkodó, mint a miniszterek, szerencsét kívántak neki ahhoz, hogy olyan kiváló alattvalója van. III. Gusztáv addig egyáltalán azt sem tudta, hogy a világon van egy Scheele nevű ember, aki felfedezéseivel becsületet és dicsőséget szerzett Svédországnak. De a tudóst dicsőítő nyilatkozatok meggyőzték róla, hogy kétségtelenül büszke lehet erre az alattvalójára, annál is inkább, mert hiszen egyik általa készített festéket német szakkörök „svéd-zöldnek” nevezték el. Ugy látta, neki is meg kell tennie a magáét a tudóssal szemben. Nyomban megírta miniszterelnökének, hogy Wilhelm Scheelenek nemességét adományoz, tehát vegyék fel őt a nemesek aranykönyvébe. Levelét a legelső kúrral Stockholmába küldötte.

Elképzelhető, milyen meglepetést okozott ez a királyi rendelkezés a svéd miniszterek között. Scheele? Ugyan, ki az a Scheele? Keresték, kutattak, nyomoztak utána, de sehogy sem tudtak ráakadni. Hiába törték a fejüket, hogy mivel is szolgált rá a nemesítésre? Ekkor egy öreg udvari kancellistának eszébe jutott, hogy nemrég a hadsereg tisztikarába fölvettek egy Wilhelm Scheele nevű zászlóst. Hogy ez mivel érdemelte ki a király kegyeit, nem tudták, annál is inkább, mert az ujdonsült tisztjelölt egészen fiatal legényke volt. Dehát a királyi paranccsal nem lehet ellenkezni. A svéd hivatalos lapban megjelent a közlemény, hogy Wilhelm Scheele, a királyi testőrgárda fiatal zászlósa öfelsége a király nemesi rangra emelte. Talán az ifjú tiszteske csodálkozott ezen a legjobban. Nem tudta, hogy hogyan jutott ehhez a kitüntetéshez. Csak sokkal-sokkal később, amikor már ezredes lett belőle, derült ki, hogy jóhiszemű tévedésnek lett az „áldozata.” De miután az is kiderült, hogy a zászlós Scheele közel rokona volt a nagy kémikus Scheele-nek, a nemesítés jórányban történt, mert a rangemelés a családban maradt.

Nyaktörő bravúrral löstötto ki a lakást és zsákmányával a tetőn távozott

(BUDAPEST.) Érdekes betörést fedeztek fel tegnap reggel a Népszínház-ucca 13. számú házban. Egyik elsőemeleti lakó, Fried Miksa cégvezető családjával pár napig vidéken tartózkodott s tegnap reggel érkeztek haza. Mikor fel akarták nyitni az előszoba ajtaját, legnagyobb meglepetésükre belülről zárva találták. Lakatost hívtak, s kinyitatták a lakást, ahol az összes szekrényeket feltörve találtak, s a földön szétszórva heverték a ruháimuk és más tárgyak. A betörő ezer pengő értékű ékszereket és ezüstnemezeket vitt el. Megállapították, hogy az ismeretlen tettes nyaktörő módon jutott a lakásba. A szomszéd házban van a Pátria-mozi, annak üvegtetőzete ré mászott fel és a cégvezető lakása mellékhelyiségének ablakát benyomva jutott be a lakásba. Nehogy valaki megzavarja, bezárkózott és munkája után ugyancsak az üvegtetőn keresztül egy kötéllel ereszkedett le a szomszéd ház udvarára. A vakmerő betörő keresi a rendőrség.

Apróhirdetések

ARANYFOGAKAT, ékszereket, brilliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvecskére kiszolgálók. Rosner ékszerész Cluj, Reg. Ferdinand 114. (V T 2019)

VILLANYONDOLÁLÁS 150 lejtől Mat-lák nőifodrásznál, P. Unirii 18. (4368)

ADÁS-VÉTEL

ALKALMI beszerzésü, modern brilliáns és gyémánt tárgyak olcsón kaphatók. Casa orologelor Cluj, P. M. Viteazul 11. (T2030)

ELADÓ egy ebédli és hálószoba butor jó karban. Ért.: Str. Reg. Maria 4. Virág üzlet. (4341)

ELADÓ fehér komplett hálóberendezés. Str. Episcop Nicolae Popea 37. (4338)

FAJ angora gyapjnyulak pamacsfülűek kaphatók. Ugyanott kétkerekű féderes ta-liga eladó. Str. Reg. Carol II. 43. (4202)

100 lej előleggel heti 50 lej részletfizetésre vásárolhat férfi és női cipőket dus választékban. Arco, Memorandului 25. (T2055)

ÓCSKARUHÁKAT, télikabátokat ve-szek, dus választékban eladók. Grünfeld, Str. Reg. Maria 6. (4023)

POSTABÉLYEGET, használt románt, külföldit, gyűjteményeket legelőnyöseb-ben vásárolok. Str. Fr. David 9. (4151)

HASZNÁLT ruhákat jó árban eladhat, olcsón vásárolhat Grósznál, Str. Memoran-dului 4. (4196)

FONOTT korsók, demizsonok olcsón kaphatók. Vitro üvegüzlet. P. Unirii 8. (4168)

JÓFORGALMU trafik központban el-költözés miatt átvehető. Cim a kiadóban. (3932)

HÁZBONTÁSBÓL eladó ikerablakok, 2 szárnyasajtó, deszkák, gerendák, cincsator-nák, felszerelt fürdőhenger. Str. Vasile Lupu 67. (4160)

FEKETE zakó keveset használt magas alakra eladó. Cal. Dorobanților 36. (4240)

FŐZŐKEMENCE nagy sütővel eladó. Str. Pieziș 6. (4254)

ELADÓ ház, 2 szoba, konyha és kétszer egy szoba, konyha vízkagylókkal, Strada Bucovina 14. (4271)

MODERN konyhabutorok minden szin-ben kaphatók. Str. Baritiu 10. (4276)

PANSIO berendezés részletekben is el-adó. Cal. Reg. Ferd. 34, II. 18. d. u. 5-től. (4313)

EGY új dióhálo sürgősen eladó. Strada Moldovan 4-a. Grigorescu negyed. (4323)

ELADÓ 2 fehér gyermekágy sodronnyal matracal. Cal. Regele Ferdinand 32., II. emelet 10. (4262)

ELADÓ modern háló és ebédli rendki-vül olcsón. Érdeklődni menetjegyiroda, P. Unirii 1. (4333)

AJTÓK, dupla ablakok, használtak ju-tányosan átadók. C. Motilor 60. Mezei. (4332)

ZÁLOGCÉDULÁKAT bármilyen tár-gyaktól magas árban veszünk. Ugyiszintén ruházati cikkek, antik tárgyak nagy választékban kaphatók. Firma „Intim“, Str. I. Maniu 6. (4331)

RÁDIO 4+1 lámpás sürgősen eladó. Ugyanott alig használt modern konyhabe-rendezés és más butorok eladók. Str. Sa-guna 20. házmeztérnél. (4330)

VARRÓGÉP karikahajós, kifogástalan állapotban eladó. Str. Eminescu 2-a. (4328)

EGERBEGYI bor kapható 16 és 20 lej literenként, ugyiszintén kóser husvéti bor 20 és 25 lejért és husvéti sprórpálinka kap-ható. Str. Aventurióas 26. (4345)

ELADÓ egy szallagfűrés és egy női bi-cikli. Str. Baritiu 12. Tamás. (4346)

JÓLMENŐ dohánytőzsde a belvárosban eladó, vagy bérbeadó. Cim a kiadóban. (4349)

ELADÓ sürgősen Dermata mellett há-zastelek egy szoba, konyha, pince, két fás kamra, viz 145 ezer lej. — Belvárosban 3 szoba, konyha, fürdőszobával, parkettel, nagy kerttel 520 ezer. Megbizva: Gabányi, Str. Vrăbii 19. szuterin. C. Traian 50 szám-nál betérni, délután 3—5-ig. (4356)

HUSVÉTRA saját termelésű jó borok és erős pálinkák kaphatók. Str. Bălcescu 1-a pincében. (4357)

MODERN új dió telehálo olcsón eladó. Str. Preotul Opris 9. Dermatán innen. (4364)

PIATA Unirii mellett eladó ház, 2 nagy szoba, konyha, fürdőszoba, pince, előszoba 260 ezer Str. Romei eladó ház 2 par-kettes szoba, konyha, fürdőszoba, pince 350 ezerért. Traian 15. aító 2. délután 2-4 Szabóné. (4366)

TARTUFFE

Molière halhatatlan vigjátékának felujítása

Aszinház világirodalmi ciklusának egyik legérdekesebb ts talán legmulatsá-gosabb estéi lesznek Molière Tartuffe-jének keddi és szerdai előadásai. A nagy csufolódó, aki az álszenteskedés és keneteljes hazudozás előtt behódoló kispolgári szellemet az örökkévalóság pellengéjére állította, ebben a vigjáté-kában igazán a mi korunknak küldött frappán, üzenetet.

SÜRGŐSEN keresek megvételre egy ki sebb házat 160 ezer lejig. Jelige „Kész-pénz“. (4362)

HÁLÓSZOBA teljes berendezés, tölgy-faasztal, karosszék, konyhabutor eladó. Str. Berde 2. I. em. 8. ajtó. (4363)

RITKA alkalmi vételek! 320 ezer lej köz-pontban 11 szoba, konyha, havi bére brut-tó 15 ezer lej. — 300 ezer lej központban biztos megélhetés egy jömeneteli fűszer-üzlet 2 szoba, konyha, 1 szoba. Kamilli, Str. Brătianu 33. (4361)

ALLÁST KERES

JÓLFŐZŐ idősebb nő elmenne uri ház-hoz. Cimeket „Rendszerető“ jelígre a ki-adóhivatalba. (4164)

500 lejt adok annak, akit engem egy jó házmeztéri álláshoz juttat. Ugyanott zsák szőnyeg előfésztés nagyon olcsón. Cimeket „Megbízható II“ jelígre. (4304)

SÖRRAKTÁRBA ajánlkozom. Érttem an-nak kezelését és vezetését, soffőri vizsgám van, jó bizonyítvánnyal rendelkezem, szí-ves megkeresést „M. G.“ jelígre a ki-adóban. (4351)

KERESKEDELMi akadémiát végzett, ro-mánul, németül, magyarul és gépirni tudó nő állást keres. Cimeket „Bátor“ jelígre a kiadóhivatalba kérek. (4360)

ÁLLÁST KAPHAT

ÜGYESKEZŐ asszonyt keresek állan-dóra teljes ellátással és 500 lej fizetéssel mosásnál való kíségetésre. Jelentkezni Diana fürdő gépház, Jencyné, este 6-ig. (4354)

BEJÁRÓNÓT délelőtti órákra szerény fizetéssel felveszek. Str. Iuliu Maniu 24. I. em. 4. szám. (4184)

TANULÓ leányok és fiúk hölgyfodrá-szatba felvétetnek, ugyancsak gyakornok-ok is. Cal. Reg. Ferdinand 30. Hölgyfod-rászat. (4324)

PERFEKT angol munkást, munkásnőt és tanulóleányt felvesz Salon Teszler, Str. Memorandului 9. (T2066)

AZONNAL felveszek komoly szaksoffort 1—3-ig és 7—9 óráig. Str. Trecătoare 17. (4347)

ÜGYES takarítónő napszámra felvétetik Str. Saguna 10. (T2081)

GYERMEKGONDOZÁSÉRT 1 szoba, speiszos lakást adok. Str. Horea 87. (4355)

FIATAL cukrászsegéd azonnal felvéte-tik. Cal. Motilor 84. (4358)

FÜSZER, csemegeüzletekben ismerős szolid igényű fiatallembert keresek ügyő-kölésre. Cim a kiadóban. (4329)

BEJÁRÓNÓ felvétetik. Bizonyítvánnyal jelentkezni. Délelőttre. Str. Livezii 2. (4337)

BECSÜLETES, tiszta bejárónót reggeli 3 órai takarításra felveszek. Str. Bob 13. I. 6. (4365)

MASAMÓD leányok és kifizetőleány fel-vétetik. Kalapszalón, P. Unirii 22. udvar-ban. (4370)

BEJÁRÓNÓ azonnal felvétetik egész napra. Str. Iorga 5. cukrászda. (4367)

KÜLFÖLÉK

HÁZIASSZONYOK öröme: Paladdin, Petrolglobus szagtalan kéklángu petrol-gázfűző. Egyedüli szaküzlet: Aladdin cso-dalampa-lerakat, Str. Memorandului 13. (4249)

VILLANYONDOLÁLÁST legujabb mód szerrel, minden kellemetlen érzéstől men-tesítve 150 lejtől 8 havi garancia mellett készítünk. Cal. Reg. Ferdinand 30. (4089)

ELCSERÉLNEM rövid zongorámat jó pianinóval. Str. Iorga 2. I. em. 5. (4342)

CSUNYA, elhanyagolt arcbőrt teljesen rendbehozó legujabb módszerrel. Legré-gibb praxissal. „Universo“ kozmetikai sza-lon, P. Unirii 13. (4359)

KIADÓ LAKÁS

AZ OPERA közelében, napos oldalon 2 szobás, összkomfortos lakás májusra kiadó. Str. Wilson 1. Megtekinthető 4—6-ig. (4335)

NAGYON szép 3 szobás, komfortos la-kás külön udvarban, belvárosban minden járulékkal havi 3500-ért kiadó május el-sejére. Cim a kiadóban. (4021)

KIADÓ 4 és 3 szobás komfortos lakás. 1 nagy uccai szoba. Str. N. Iorga 21. (T2052)

A Tartuffe teljesen korhű jelmezek-ben, de teljesen modern rendezői felfo-gásban kerül a közönség elé. A cimsze-repben Kovács György egészen új ol-dalról mutatkozik be. Dorina szerepé-ben pedig egy reményteljes fiatal tehetséget, Havady Nagy lonkát lépteti fel a színház.

ÜZLETHELYISÉG a P. Unirii május 1-ére kiadó. Berendezés eladó. Cim a ki-adóhivatalban. (4169)

KIADÓ szoba, konyha, speisz, elő. Str. G. Tamas 6. (4179)

EGY szoba, konyha és egy üzlethelyi-ség kiadó május 1-ére. Str. Massaryk 44. Érdeklődni Farkas fűszerüzlet, Str. Regina Maria 24. (4266)

MÁJUS 1-RE KIADÓ

Str. O. Goga 5. 4 szoba, teljes komfort. Str. O. Goga 7. földszint, 5 szoba, tel-jes komfort. (4278)

Str. O. Goga 7. I. em. 5 szoba, teljes komfort. Str. I. Maniu 6. II. em. 3 szoba, telejes komfort. Ezenkívül Str. Memorandului 3—5, egy nagy üz-lethelyiség mellékhelyiségekkel. Érte-kezni lehet a Róm. kath. Egyházközség gazdasági hivatalában, P. Unirii 14. délelőtt 8—12-ig. (4350)

KIADÓ szoba, konyha, speisz napos ol-dalon. Cal. Traian 49. (4278)

FÜSZERÜZLET azonnal kiadó. Soseaua Feleac 1. (4325)

KIADÓ május 1-ére legszebb villane-gyedben 3 szoba, konyha, komfortos lakás. Str. Rosetti 16. (4318)

KIADÓ május 1-ére szép nagy parket-tes üres szoba. Str. Francisc David 7. (4319)

HÁROM szoba, komforttal, kerttel kü-lön telken kiadó. Str. Calvin 11. (4348)

KIADÓ különbejárati uccai butorozott szoba pianinóval. Cal. Dorobanților 44. (4350)

EGY szoba, konyha, fürdőszobás, kom-fortos lakás belvárosban május 1-re kiadó Ért.: Neumannál, Str. Reg. Maria 4. (4353)

NEGY szobás, teljes komfortos lakás, uc-cai erkély, udvari terasszal május 1-re ki-adó. Megtekinthető 11—13 órákor. Str. Ilarie Măcelar 20. (4352)

KIADÓ május 1-re 2 szobás manzard lakás lifthasználattal. „Generala“ Iorga 3. (4366)

KÖNYVTÁR közelében 3 szoba, konyha és 1 szoba, konyha kiadó. Str. Neagra 7. (4371)

KÉT szoba, konyha május 1-re, vagy azonnal is bérbeadó. Str. Mănăstir 18. Értekezni ugyanott. (T2080)

SZOBA, konyha, mellékhelyiségekkel belvárosban május 1-re kiadó. Ci ma ki-adóban. (4344)

KÜLÖN telken szoba, konyha, speisz, pince, veranda kiadó. Cal. Maramures 16. (4343)

HÁZASPÁRNAK 1 szoba, konyha, buto-rozva 1000 lejért azonnal kiadó a központ-ban. Cim a kiadóban. (4327)

KIADÓ egy nagy üres szoba lépcsőházi bejárattal. Str. Iorga 5. Dr. Veress. (4340)

KIADÓK földszinti üres szobák vízkagy-lókkal. Cons. Național 3. (Főposta mögött) (4246)

HÁROM szoba, fürdőszobás, teljes beren-dezéssel, 1 szoba, konyhas lakás belváros-ban kiadó. Egy fogadószoba berendezés el-adó. Cim a kiadóban. (4336)

SZOBA, konyha kiadó. Str. Masiniștilor 20. (4334)

KÉT szoba, konyhas lakás Cal. Motilor 123. május elsejére kiadó. Ért.: Bartha ügyvédnél. (T2082)

Szinház Hétfő fél 9: Bubus (Ötödör.)

Kedd fél 9: Tartuffe (Molière halhatatlan vigjátéka teljesen új betanulásban. Tartuffe: Kovács György, Dorina: Havady Nagy Ilonka, Orgon: Tóth Elek, Pernelle: Beness Ilona, Elmi-re: Erényi Böske, Marianne: Faludi Márta, Valére: Nagy István, Damis: Lantos Béla, Cléante: Mészáros Béla, Loyal: Szabados Árpád. Premier bér-let 29. szám.)

Szerda fél 9: Tartuffe (Rendes bérlet 29. Adalmi bérlet 20. szám.)

Csütörtök, péntek, szombat: Hivatalos színházi szünnapok.

Vasárnap délelőtt 11: Robinson Crusoe (Énekes, táncos mesejáték 10 képben. Defoe Dániel regénye után írta: He-tényi Elemér Vezényel: Stefanidesz József. Hetényi Elemér növendékeinek gyermekelőadása. Matiné helyá-rak-kal.)

Délután 3: Nincs szebb, mint a szerelem. (Olcsó helyárakkal.)

Délután 6: Bubus (Hatodszor.)

Este 9: Egy bolond százat csinál (Zenés bolondság 3 felvonásban. Az évad leg nagyobb operett-sikere. Irta: Szüle Mi-hály. Zenéjét Harmath Imre verseire szerezte: Walter László. Rendező: Gróf László, Főszereplők: Krémer Mancsi, Sándor Stefi, Rajnai Elli, Je-nei János, Fülöp Sándor, Tompa Sándor, Csoka József, Réthelyi Ödön, Ör-vössy Géza, stb. Vezényel: Schreiber Alajos. Premier bérlet 30. szám.)

Hétfő d. u. 3: Szomjas krokodil (Olcsó helyárakkal.)

Délután 6: Egy bolond százat csinál.

Este 9: A vén bakkancsos és fia a huszár. Kedd d. u. 3: Ide gyere rózsám (Olcsó hely-árakkal.)

Délután 6: Egy bolond százat csinál.

Este 9: Egy bolond százat csinál. (Rendes bérlet 30. szám.)

Szerda fél 9: Egy bolond százat csinál.

Mozi

SELECT MOZGÓ: Közkívánatra: Nápolyi éjszakák. Fősz.: Vivian Romance, Mi-reille Balin, Tino Rossi, aki a követke-ző dalokat énekli: Sole Mio, Tarantella, Mia Piccolina, Santa Lucia.

ROYAL MOZGÓ: A lázadó hős. Fősz.: Warner Baxter, Freddie Bartolomew és Arleen Whelan. Előtte 2 premier hradó.

RIO MOZGÓ: 3, 6 és 9: I. Az arabiai éj-szakák (Tüzön és kardon át). Fősz.: Errol Flynn és Kay Francis. II. Az an-gyal. Dráma. Fősz.: Marlene Dietrich és Herbert Marshal. III. Híradó.

EDISON MOZGÓ: I. Burghtheater. Willy Forszt remekműve, Olga Tschehová-val, Werner Kraus, Hans Moser, Hor-tense Rakya-val. II. Kaméliás hölgy. Dumas drámája filmen utoljára Clu-juon. Greta Garbo, Robert Taylor-ral.

URANIA MOZGÓ: Martha Eggerth-el Mazurka, a közsímet operett szenzá-cióis filmváltozata.

CAPITOL MOZGÓ: Premier. A négy nő-vér. Rendezte: Kertész Mihály. Fősz.: Priscilla Lane, Rosemary Lane, Lola Lane és Gale Page.

Bestiális gyilkosság áldo-zata lett egy 13 éves kislány

(GYÖR.) Rejtélyes hátterű, megdöb-bentő gyilkosság történt tegnap éjsza-ka Sopronban a Kőlcsey-ucca 4. szá-mu ház egyik földszinti lakásában, ahol évek óta lakott Zettner Henrik, a Soproni Pamutipar Rt. szövömmestere, feleségével és 14 éves feltűnően csinos leányával. A házaspár rendszerint este 10 óra után szokott hazatérni a gyár közelében levő lakásra, ahol kislányuk ilyenkor már alszik. Tegnap este 10 óra tájban érkeztek haza a szülők, akik előbb megvacsoráztak és csak azután tértek a hálószobába. Itt azután borzalmas látvány tárult eléjük:

az ágyon félig ruhátlanul, arccal felfelé feküdt a kislány, fején sé-rülések, nyakán fojtogatás nyo-maival s a szülők dermedt rémü-lettel vették észre, hogy a szeren-csétlen gyermek halott.

Hangos sikoltásukra berohantak a szomszédok, azonnal értesítették a rendőrséget és a közeli Ferenc-lakta-nya őrségét. Rendőri bizottság szállt ki, megérkezett a rendőrorvos és a vizsgálóbíró is, az épületet pedig erős rendőri késztetésig zárta körül, hogy az esetleg még ott bujkáló gyilkos el ne menekülhessen. Átkutatták a ház padlását, az udvart, az egész környé-ket, de a gyilkosnak nyoma veszett. A rendőrorvos megállapítása szerint a gyilkos, aki eddig még fel nem deri-tett módon hatolt a lakásba, dula-kodni kezdett a kislánnyal, akiről félig letépte a ruhát, azután megfoj-totta. A szövömmester leányának holt-testét fel fogják boncolni s csak a boncolás fogja majd megállapítani mi történt a bestiális gyilkosság szeren-csétlen áldozatával.

Hirek

NAPTÁR. 1939. Április 4. Kedd. Róm.
kat.: Izidor. Prot.: Izidor. Ort.: P.
Iosif. Izr.: 15 Nisan. Paszach 1. n.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lei.

JÓESTÉ!

ÜGYVÉDI TANÁCSOT KÉRT

Beállt a városi ügyvédhez egy vidéki atyafi:

— Hallom, hogy a tekintetes ur érti a legjobban hogy a férfit meg az asszonyt hogy kell elválasztani.

— Igen, hát ezzel is foglalkozom.

— Hát akkor tesszen engem elválasztani — szölt az atyafi.

— Mikor keltek egybe? — kérdi az ügyvéd.

A paraszt nagyot néz:

— Nem keltünk mi egybe, csak ugy eltűnk.

— De hiszen akkor nem kell válóper. Egyszerűen a faképnél hagyhatja az asszonyt.

A paraszt keservesen sóhajt:

— Hát azt hiszi a tekintetes ur, hogy ha azt az asszonyt úgy egyszerűen a faképnél lehetne hagyni, hát eljöttem volna ide?...

AKI CSAK LÁTOGATÓBAN VAN...

A fogoly: Kedves börtönőr ur, ott jön egy új rab, aki jóismerősöm. Nagyon röstellem magam, legyen szives mondja meg, hogy én csak látogatóba jöttem ide...

— Ügyeletes gyógyszerárak. Április 1. szombaton reggeltől április 8. szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Lukács, Memoranduluc-ut; dr. Olariu, Regina Maria uca; Minerva, Regele Ferdinand-ut; dr. Rusu, Cipariu uca.

— JÓ ÉS OLCÓS BÖRT ÉS TALPAT Kozák börtületben kaphat. Cluj, Piata Mihaj Viteazul 15.

— Öngyilkos lett a testnevelési főiskola egyik tanára. Bucurestiből jelentik: Gheorghe Oana, a testnevelési főiskola karánbesi származású 32 éves tanára tegnap reggel fővárosi lakásán borotvával elvágta a nyakát. Az öngyilkosságot azért követte el a tanár, mert feleségével, aki tanárnő, állandó és súlyosabb természetű nézeteltérése volt.

— A zuhlott férj rémtette. Tegnap éjszaka kegyetlen hitvesgyilkosság történt Fertőrákos községben, ahol Saller Mátyás 56 éves gazdalkodó élesreft konyhakéssel, tíz késszurással meggyilkolta 50 éves feleségét, súlyosan megsebesítette leányát; majd elrabolta a felesége szoknyájába bevarrt 30 pengőt, azután megszökött. Saller, dologtalan, munkakerülő ember volt, aki minden kérdését utolsó fillérig elitta s valósággal szegénye volt a községnek amelynek lakói nagy részvéttel nézték a szorgalmas, rendszertető, tisztességes asszony tragédiáját. A rendőrség érelyes nyomozást indított a hitvesgyilkos gazda kézrekerítésére, aki a jelek szerint valószínűleg német területre szökött.

— Gable-narancs. Newyorkból jelentik: Clark Gable, a híres mozisztár, Kaliforniában narancsültetvényt vett 900 narancsfával. Amerikai gyümölcskereskedő-cégek 100 százalékkal igérték többet a piaci árnál a termésért, ha a népszerű narancstermelő megengedi, hogy az ő arcképével díszített papírcsoba csomagolt gyümölcsöt „Gable-narancs” elnevezéssel hozzák forgalomba.

— A divathölgyek butorai. Londonból jelentik: Robert D. Shorter, a londoni butorkereskedő szövetségének elnöke, kijelentette a szövetség lakomáján, hogy a divathölgyek ujabban hajuk vagy szemük színével összhangban álló butorokkal rendezik be szobájukat.

Asszonyháboru a híres nőgyűlölő ellen

Todorovics jugoszláv író ellen könyörtelen bojkotiba fogtak a végig sértett nők

(BELGRÁD.) Asszonyok százai tanfogladják, kérdéseire nem felelnek. Egyetlen nő nem vesz részt a mozgalomban, ez Todorovics felesége. Ugyan is Jugoszlávia legnagyobb nőgyűlölője — nős ember. Híressé vált ez a mondata: „A világ összes nőit gyűlölöm, ki véve a saját feleségemet!”

Todorovicsné asszony csendes, őszhajú hölgy, ritkán jár társaságba és renegátja nemének, mert mindenben osztja férje nézeteit. Ő is azon az állásponton van, hogy az asszonyok térjenek vissza a konyhába. Ennek következtében egész életében egyetlen barátja sem volt.

Nem kétséges, hogy Todorovics ezután túl messzire ment nőgyűlöletével. A bojkottnak, amely öt szellemileg alacsonyrendűnek és erkölcsileg értéktelennek nyilvánítja, igen kellemetlen következményei vannak reá nézve. Nemcsak hogy bevásárlásait kell közvetítő útján eszközölnie és lepten-nyomon nehézségekbe ütközik, ezenfelül nem tanácsos magát nyilvános helyen mutatnia. Mikor legutóbb a belgrádi Milán király-uton végiment, egy harcias hölgy felismerte és tájékozva kiáltott feléje:

— Nem megyünk vissza a konyhába

A kiáltás felriasztotta az uccai amazonok seregét, esernyők emelkedtek, úgy, hogy Todorovicsnak nem volt más választása, szégyenszemre meg kellett futamodnia a dühös asszonyok elől. Menekülésében egy üzethez futott amelynek főnöknője a következő pillanatban kihajította az uccára. Ki tudja, mi történt volna a szerencsétlen Todorovicsal, ha az üttegek és szitkok záporában nem keres egy belgrádi örszobán menedéket.

SELECT MOZGÓ

Általános közkívánságra

Nápolui éjszakák

Végig zenés, ragyogó kiállítású film. Fősz.: VIVIAN ROMANCE, MIREILLE BALIN, TINO ROSSI, aki a következő dalokat énekli: Santa Lucia, Tarantella O Sole Mio.

— Állandó zenekart szerződtek egy amerikai idegklinikán. Newyorkból jelentik: A kaliforniai egyetem idegklinikáján legújabbán sajátos módszerrel próbálják az idegbetegeket gyógyítani. A klinika igazgatósága ugyanis állandó zenekart szerződött, amely a betegek szórakoztatására hangversenyeket ad. Amint a tapasztalat igazolja, a zene jótékony hatással van az idegbetegekre. A zenekar a klinika rendező személyzete közé tartozik.

— Nagyheti istentiszteletek. Az alsó házi református templomban a husvét ünnepét megelőző nagyhéten minden reggel háromnegyed 8 órakor a szokásos bünbánati istentisztelet lesz minden este 6 órakor pedig naponként más igehirdetők tartanak bibliamagyarázatokat e címen: „A fájdalmak embe-re.” Az igehirdetők a következők: hétfőn: A Gecsemánban. Jánosy Andor ev. lelkész, theol. magántanár. Kedden: Az egyházi törvényszék előtt, Sipos Géza lelkész. Szerdán: A világi törvényszék előtt, Kádár Géza lelképásztor. Csütörtökön: A Golgotán, Geréb Pál segédlelkész. Pénteken délelőtt 10 órakor ünnepi istentiszteleten ígét hirdet Kádár Géza lelkész, este 6 órakor A kereszten címen László Dezső vallástanárr. Szombaton: A sirban címen Nagy Lajos püspöki titkár. Husvét első napján délelőtt szolgált Kádár Géza lelképásztor, urvacsorai beszédet mond Geréb Pál segédlelkész, délután 6 órakor ígét hirdet Geréb Pál. Husvét másodnapján délelőtt Kádár Géza, délután Geréb Pál. Husvét harmadnapján délelőtt Geréb Pál, délután ünnepeket be záró imát mond Kádár Géza lelképásztor.

URANIA MOZGÓ

Csak három napig látható.

Eggerth Mártha

világhírű énekesnő egyetlen slágere.

MAZURKA

a közismert operett nagyszerűen sikerült filmváltozata.

— Dr Vitályos utjából hazaérkezve, nőgyógyászati rendeléseit folytatja dél után 4—7 között. Calea Regele Ferdinand 62.

— Embercsempész-szövetkezetek. Newyorkból jelentik: M. Dickstein, a washingtoni parlament bevándorlási bizottságának elnöke kijelentette a képviselőházban, hogy kitűnően szervezett „embercsempész-szövetkezetek” az idegenek ezreit csempészik az Egyesült Államok területére. A vizsgálat megállapította, hogy a bizonyos tenger hajózási vállalatok és hajóskapitányok jó pénzért tulnaggy személyzettel indulnak Európából és a felesleges két-háromszázfőnyi „legénység”, amely jogosulatlan bevándorlókból áll, egyszerűen megszökök, mielőtt a hajó Amerika valamelyik kikötőjébe érkezik. A bizottság a bevándorlási és honosítási törvények megszigorítását javasolta.

— Időközi bizottságot állítottak a marosvásárhelyi gyógyszerész-kollégium élére. Marosvásárhelyről jelentik: Az országos gyógyszerész-kollégium vezetősége március hó 25-én látogatást tett Marosvásárhelyen. A vezetőség látogatásával kapcsolatosan intérimár bizottság kinevezését hozta javaslatba a marosvásárhelyi gyógyszerész-kollégium élére az egészségügyi minisztériumban. Miután az interimar bizottság elnökségét a kollégium eddigi elnöke: Cíváth Károly gyógyszerész nem volt hajlandó elvállalni, az interimar elnökül Mera Victor szászrégeni gyógyszerészt, tagjaiul pedig Dávid János, marosvásárhelyi gyógyszerészt és egy gyógyszerésznőt hoztak javaslatba.

Simioncarai Segélyző Egyesület cluji fiókja

Néhai Simion Strugar lakos elhalálozása alkalmával, aki Önök nál B. I. 11599. szám alatt tagként be volt írva, nekem, mint kedvezményezettnek a halálozása okmányok bemutatása után azonnal

3332, azaz ötezerháromszázharminckettő Lei

segélyt fizettek ki.

Nem mulasztatom el, hogy ezen előzékeny és gyors elintézésért köszönetemet ne fejezzem ki és igyekeznék fogok b. egyesületüket megbizhatósága miatt minél szélesebb körben ismertté tenni.

Cluj, 1939. március 31.

Teljes tisztelettel:

STRUGAR GHERASIM

Huseanu hat évvel ezelőtt is gyilkolt

(BUCURESTI.) A fővárosi rendőrség hosszabb nyomozás után fényt derített arra az 1933. évben elkövetett borzalmasságokra, amelynek áldozata Calageanu, a jasi Vöröskereszt Egyesület tisztviselője volt. A gyilkosság dején Ion Huseanu volt vasuti alkalmazott, Georgetta Tempeanu, Bidicescu fővárosi gyógyszerésznő most letartóztatott gyilkosát annak idején gyanúok alapján őrizetbe is vették, de bizonyítékok hiányában később szabadlábra helyezték. A gyógyszerésznő meggyilkolásával kapcsolatosan történt kihallgatása során Huseanu a keréztárak sulya alatt bevallotta, hogy ő gyilkolta meg a Vöröskereszt Egyesület tisztviselőjét. A rendőrség gyanúját az a körülmény erősítette meg Huseanu ellen, hogy hat évvel ezelőtt Talageanu tisztviselő fejét is olyan kegyetlen kalapácsütésekkel törték szilánkokká, mint ahogyan Georgetta Tempeanu-Bidicescu gyógyszerésznőt meggyilkolták. A gyilkosságok leleplezése, a tettesek gyors kézrekerítése és a 6 évvel ezelőtt elkövetett gyilkosság elkövetőjének ki nyomozása bizonyítja azt, hogy a fővárosi rendőrség hivatása magaslatán áll és tevékenysége teljes elismerést érdemel.

A fáradtságot az izmokban felhalmozott mérgek okozzák, Diana sósborszes bedörzsölés felélenkit.

— Meghívó. A Banca Populară „Virtus” hitelszövetkezett 1939. április 23-án 11 órakor Cluj, Str. Decebal 38. szám alatt, a református iskola helyiségében rendes közgyűlést tart, amelyre a tagokat azzal hívjuk meg, hogy amennyiben ezen a tagok határozatképes számban nem jelennek meg, úgy f. évi április hó 30-án 11 órakor ugyan azon helyen újabb közgyűlést fogunk tartani, mely a napirendre felvett tárgyakban, a megjelölt számúra való tekintet nélkül határoz. Cluj, 1939. április hó 2-án. Az igazgatóság.

— Szamostartomány magántisztviselői céhének vezetősége üdvözlő távirattal intézett a miniszterelnökhöz. A szamostartományi magántisztviselők céhének vezetősége a következő táviratot intézte Armand Calinescu miniszterelnökhöz: „Excellenciád határozott álláspontjairól, amelyet az ország határaitak védelmében a Nemzeti Ujjászületés Front legfelsőbb Tanácsának ülésén kifejtett, a Szamostartományi Magántisztviselői Céh vezetősége elhatározta, hogy több, mint 2000 tagja nevében legmelegebb üdvözlétet tolmácsolja. A magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak, nemzetiségre és vallásra való tekintet nélkül, kézzek — szűk — esetén — bármelyik percben, az ország határaitért, az utolsó csepp vérükig, megvédni.” Jovanel Dimitrie elnök

Anglia Romániát is be akarja vonni a védelmi tömbbe

Miről tárgyal Beck lengyel külügyminiszter Londonban

Lengyelország szomszédaival továbbra is a legszívélyesebb viszonyt kívánja fenntartani és reméli, hogy ennek a barátsági kapcsolatnak összhangját semmi sem fogja megzavarni. Lengyelország továbbra is azt a békés politikát fogja folytatni, amelyet eddig és amely saját erején alapszik: a szomszédállamokkal való barátságos viszonyt és szövetségeseivel kötött megállapodásain. Az egész lengyel közvéleményre egyébként rendkívül nagyra értékeli Angliát, illetve Chamberlain nyílt állásfoglalását és elérkezettnek látja az időt fegyverkezési erejének gyors szaporítására.

Az Express Poranny hangsúlyozza, hogy Beck lengyel külügyminiszter londoni látogatásának nincs a megszokottnál nagyobb jelentősége és attól eltérő jellege. Lengyelország nem fog csatlakozni semmiféle hatalmi blokkhoz, de nem is fog meghátrálni senki előtt, sem az adott esetben, sem más alkalommal, mert tudatában van teljes igazságának.

Az Illustracy Kurjer Codzienny rámutat arra, hogy Beck lengyel külügyminiszter londoni útja és tárgyalása nemcsak a legutóbbi napok eseményeire fog kiterjedni, hanem a régmúlt és a jövőre is. Németországnak meg kell értenie, hogy nemcsak észszerű, de egyenesen törvényes is, ha Lengyelország Angliával és Franciaországgal kimélyíti kapcsolatait.

BECK LONDONI TÁRGYALÁSÁNAK JELENTŐSÉGE

(LONDON.) (Rador.) A Sunday Times jelentése szerint Beck lengyel külügyminiszter Londonban illetékes angol körökkel le fogja tárgyalni a zsidó kivándorlás kérdését is és azt fogja kérni, hogy Anglia a maga részéről évenként legalább 50.000 Lengyelországból kivándorló zsidót fogadjon be. Éppen annyit mint amennyit Amerika fogadott be a maga területére a világháború kitörése előtt.

(VARSO.) Az egész lengyel sajtó nagy jelentőséget tulajdonít Beck lengyel külügyminiszter londoni útjának. Az összes lapok vasárnapi számaiban egyöntetűen megállapítják, hogy a lengyel külügyminiszter londoni útjának kimondottan és elsősorban az a célja, hogy minden tekintetben biztosítsa Lengyelország függetlenségét, mellyel kapcsolatban a lengyel államfő és a kormány tagjai semmiféle körülmények között és semmiféle indoklással nem hajlandók engedelményeket tenni. A Kurjer Poranny hangsúlyozza, hogy 3 héttel ezelőtt Lengyelország visszautasította az angol javaslatot, melynek értelmében közös nyilatkozatban való tiltakozást indítványozott a támadó állam ellen. Visszautasította azért, mert nagyon kevés valószínűsége volt annak, hogy ezt a tiltakozó és azonos ideológiát valló államhatalmi tömböt Anglia létre tudta volna hozni. De visszautasította azért is, mert Anglia csatlakozásra szólította fel az orosz szovjetet is, amelytől pedig Lengyelországot mélyreható világnézeti különbség választja el. Chamberlain miniszterelnök legutóbbi alsóházi beszédében azonban már nem tett említést ennek a hat hatalmi tömbnek a létrehozásáról, hanem nyíltan foglalt állást Lengyelország biztonságára érdekében és éppen ezért vált lehetővé Lengyelország részére, hogy csatlakozzon Anglia álláspontjához, amely álláspont és csatlakozás semmiféle tekintetben nem befolyásolhatja Lengyelország jéddigi külpolitikájának magatartását és irányvételét.

CVETKOVICS ÉS MACSEK TÁRGYALÁSA

(ZÁGRAB.) (Rador.) Cvetkovics jugoszláv miniszterelnök vasárnap megérkezett Zágrábba. A miniszterelnök vasárnap délután felkereste Macseket, a horvátok vezérét, akivel rendkívül szívélyes légkörben hosszas tárgyalást folytatott. Rövid idő múlva Macsek

visszaadta a jugoszláv miniszterelnök látogatását és ezután is megértő légkörben folyt le Cvetkovics és Macsek között a folytatódó tárgyalás.

KÖZKEGYELEM LENGYELORSZÁGBAN?

(VARSO.) (Rador.) Kiernik volt bel-

A nyolc fontos kérdés

(LONDON.) Az angol sajtó pártállásra való tekintet nélkül élénken kommentálja Beck lengyel külügyminiszter Londonban való tárgyalásainak várható következményeit. A lapok legnagyobb része egyértelműleg annak a reményének ad kifejezést, hogy Chamberlain miniszterelnök az alsóház legközelebbi ülésén Romániával kapcsolatban is megismétli az angol segítségről szóló kijelentéseit, mint ahogy azt Lengyelországgal szemben tette. A Daily Telegraph and Morning Post azt is írja, hogy Beck lengyel külügyminiszter, aki ma délután érkezik az angol fővárosba, a többiek között a Romániának nyújtandó angol segítségről is tárgyalni fog az angol felelős tényezőkkel. Politikai és diplomáciai körökben bizonyosra veszik, hogy Törökország a maga részéről szintén csatlakozni fog az angol-francia egyezményhez. Ez annál is fontosabb, mert a török kézen lévő Dardanellákon át, adott esetben Anglia és Franciaország megfelelő katonai segítséget küldhet a Feketetengeri kikötőkbe.

Ujabb londoni jelentés szerint Halifax külügyminiszter személyesen fogadta a délutáni órákban Londonba megérkezett Beck lengyel külügyminisztert a Victoria pályaudvaron. Beavatottak szerint a következő pontokról fognak Beck és az illetékes államférfiak tárgyalni.

1. Anglia pontosan körvonalozza azt a gazdasági és katonai segítséget, amelyet Lengyelországnak adott esetben hajlandó nyújtani. Lengyelország is ismerteti a maga részéről azokat a feltételeket, amelyek teljesítésé ellenében csatlakozni hajlandó az angol-francia egyezményhez. A maga részéről — mint minimumot — azt követeli, hogy

ügyminiszter, akit hat évvel ezelőtt az ellenzéki pártok ellen indított per folyamán börtönbüntetésre ítélték és aki elítélése után visszatért Lengyelországba, hogy leülje büntetését, most hat hónapi időtartamra feltételeken szabadlábra helyezték. Valószínűnek látszik, hogy a többi politikai elítélteket is szabadlábra helyezik, köztük Witos volt miniszterelnököt, aki március 26-ika óta üli büntetését. Biztosra veszik, hogy az összes politikai elítéltek részére közkegyelmet adnak.

Anglia legalább olyan mértékben nyújtson segítséget a lengyeleknek, mint azt adandó esetben Hollandiának, vagy Belgiumnak hajlandó nyújtani.

2. Románia részére ugyanugy biztosítani kell az angol segítséget, hogy ezt a délkelet-európai államot is megnyerhessék az egyezség számára. Használhatóan biztosítani kell Törökország csatlakozását is. Ez különösen már is valószínű. Gafencu román külügyminiszter ugyanis legközelebb Ankara-ba utazik, ahol arról fog — állítólag — megbeszélést folytatni, hogy Törökország adott esetben megnyitja a Boszporust, illetve a Dardanellákat az angol-francia seregélyhajók előtt.

3. Olaszország helyzetének tisztázása a demokra blokkal szemben. Lengyelország ugyanis nagy súlyt helyez arra, hogy Olaszország érzékenységét ne bánták meg, miután ez az állam barátságos demokrá blokkal szemben. Lengyelországgal. Azonkívül remélik, hogy adott esetben Lengyelország a francia-olasz ellentétek ügyében is közvetítő szerepet játszhat.

4. Az általános európai helyzetet is megvitatják.

5. A Balti-államok biztonságának kérdése.

6. A Lengyelországnak nyújtandó 10—20 millió angol fontos kölcsön ügye, hogy a lengyel nyersanyagokat hatékonyabban ki lehessen használni.

7. A lengyel fegyverkezés elősegítésének kérdése.

8. A lengyel—angol kereskedelmi tárgyalások végleges megrögzítése. Ugy politikai, mint diplomáciai körökben bizakodó a hangulat az egyezség megkötése tekintetében. Remélik, hogy a béke biztosítása ilyen módon sikerülni fog.

letes eredményességgel látta el a felhalmozódott munkát. A közigazgatási hatóságok a legnagyobb egyetértésben fejtették ki tevékenységüket a katonai parancsnokságokkal és lelkiismeretességgel fejtették ki munkájukat.

— Ennek az összhangzatos és szoros együttműködésnek volt az eredménye, hogy sem a riasztó, sem pedig a célnak hírek nem találtak talajra.

— Természetes, hogy ez az öröndetes tény nagymértékben fokozta és erősítette meg a teljes biztonság érzését, amelyet a kormány habszós nélkül és energikus intézkedései alapoztak meg annak érdekében, hogy az országot minden meglepetéstől megkímélje.

— Az a gyorsaság és tökéletesség, amellyel a kormányintézkedéseket végrehajtották, mindenkit megnyugtattak és teljes bizalommal töltötték el az ország védelmi szervezetének tökéletes működése tekintetében.

— Hadseregünk lelkes és öntudatos szelleme az összes lelkeket büszkeséggel és férfiasággal töltötte el.

— Természetes, hogy ennek a támogatásnak minden egyes lakosa átérzi azt, hogy az ország határait rendíthetetlen bátorsággal védik, megfelelő erővelonlat létesítve, megbonthatatlan határainkat acélosan védve, hogy maradéktalanul megőrizzünk nemzeti birtokállományunkat és hogy minden olyan kísérletet, amely államunk jogainak megsértését célozza, azonnal lehetetlenné tegyünk.

— Ilyen légkörben, amely napról-napra tisztultabb lesz, a lakosság zavartalanul folytatja építómunkáját minden téren.

— Azzal a meggyőződéssel távozom innen, hogy úgy lelkileg, mint anyagiakban felkészültünk minden eshetőségre és hogy II. Károly király Őfelségének legmagasabb és bölcs oltalma alatt — akinek személye körül az egész román nemzet ma sokkal inkább, mint valaha egységesen tömörül — az építő béke jövője és a nemzeti dicsőség felé haladunk.

Ellopták a Royal-mozgó betörőjét

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Bravuros nyomozást végzett a kolozsvári rendőrség büntügyi osztálya. Mint megírtuk, néhány nappal ezelőtt a kolozsvári Royal-mozgósínház igazgatósága bejelentette a rendőrségnek, hogy március 25-ére virradólag ismeretlen tettesek betörték a mozi irodájába, ahonnan néhány ezer lej készpénzt, fontos iratokat és jegyeket vittek el. A nyomozás során a büntügyi detektíveknek sikerült a vakmerő tettest leleplezniük, Tamás Béla Fieruluj-ucca 13. sz. alatt lakó rovtomultu 18 éves fiatal ember személyében, aki foglalkozására nézve kereskedősegéd volt. A jócsaládból származó, de már kiskorában rosszra utra tévedt fiatalember vallása során beismerte tettét. Kihallgatását folytatják. A veszedelmes betörő már ezelőtt 2 évvel Temesváron és Kolozsváron számos betöréssel lopást követett el, amelyekért a temesvári és a helybeli fogházban ült. Kihallgatásának befejezése után átadják az igazságszolgáltatásnak.

— MÉGIS ALÁIRTA FELFOLYOMDASÁT WEIDMANN, A TÖMEGGYILKOS. Versaillesből jelentik: Weidmann, a halálraítelt tömeggyilkos, aki — mint megírtuk — eddig makacsul megtagadta ügyvédje kezvelmi kérvényének, illetve az esküdtbírók ítélete ellen benyújtandó semmisségi panasznak az aláírását, ügyvédjének ismételt kérére végre aláírta a Semmitűszékhez benyújtandó felfolyamodást, illetve semmisségi panaszt. Jogászörök véleménye szerint nagyon kevés a valószínűsége annak, hogy a semmisségi panasznak a felsőbb bíróság helyet adjon és a st. claudi rém megmeneküljön a lefejezéstől.

Dr. Tataru Coriolan királyi helytartó nyilatkozik határmenti szemleutja örvendetes eredményeiről

(ORADEA—NAGYVÁRAD.) Dr. Tataru Coriolan, Szamostartomány királyi helytartója szemleutat tett Nagyváradon, ahol a katonai és polgári hatóságok fejei fogadták és üdvözltek a királyi helytartót. Tataru Coriolan tárgyalásokat folytatott le a nagyváradai és biharmegyei közigazgatási és közhatalóságok vezetőivel, majd fogadta az újságírók küldöttségét, akiknek részére a következő nyilatkozatot adta:

A KIRÁLYI HELYTARTÓ NYILATKOZATA

— Egészen természetes, hogy közvetlen érintkezést teremtettem a nyugati határon működő hatóságok és intézmények vezetőivel. Nagyvárad és biharmegyei látogatásom tehát kizárólag tájékoztató jellegű és célú.

— Az a benyomás, amelyet szereztem és a látottak teljes mértékben kielégítőek és megnyugtatók.

— Mindenütt a legteljesebb bizalmi légkört, a legteljesebb nyugalmat és a tökéletes nyugodtságot, hidegvérűséget tapasztaltam.

— Az, ami elsősorban nagy megelégedéssel töltött le, az annak a lakosság részéről megnyilvánuló polgári fegyelmességnek a példája, itt a határ mentén. Ez a lakosság az elmúlt hetek torlódásában a polgári lelkiismeret és öntudat csodálatos tanujelét adta, a hagyomá-

nyos kötelességteljesítés mély átérzését és lelkesedéssel válaszolt — nemzetiségi és társadalmi osztálykülönbség nélkül — az összpontosítási parancsra, feljegyzésemelőt rend és hűségérzéssel teljesítette azokat a kötelességeket, amelyeket a különleges helyzet megparancsolt részére.

— Aldozatos szellemű, fenntartás nélküli fegyelmet, együttérzést tanúsított ez a derék nép, amely együttérzéssel Románia egész népével, az egész világ előtt bebizonyította, hogy a határvidék lakossága örökre egyesült a feloldhatatlan szervi kötelékben és a mi államunk szétbonthatatlan egységében.

A KISEBBSÉGEK LOJÁLIS MAGATARTÁSA

— A kisebbségek ez alkalommal is lojális magatartást tanúsítottak és bebizonyították, hogy a Romániát alkotó elemekkel szerves összefüggést alkotott az államalkotó tényezőkkel és ez a magatartásuk a román királyi kormány összhangzatos törekvéseinek kedvező eredménye volt.

TÖKÉLETESEN MŰKÖDIK A KÖZIGAZGATÁS

— A második megállapításom, amely érdemes a megemlékezésre, a közigazgatási szervezet tökéletes működése. Annak ellenére, hogy az összpontosításokkal kapcsolatosan ez a közigazgatás hiányos személyzettel volt kénytelen működni, mégis töké-

A menekülő arany

Az utóbbi hetek izgalmas, egymást kergető világgazdasági eseményei előtérbe dobták az arany kérdését. Az arany, a világtörke legmegfoghatóbb, legnyugtalanabb és legérzékenyebb fajtája ismét felszedte sátorfáját, hogy ha átmenetileg is, valahol pihenést, biztonságot találjon.

Amikor a német birodalom hadereje birtokba vette a cseh és morva területeket és berendezkedett a felosztott állam fővárosában, Prágában, a nyugati hírszerző irodák egybehangzó jelentései szerint a csehszlovákok jegybank aranya már régen külföldön volt. E hírek szerint a prágai kormány az állami jegybank aranykészletének tulajdoni részét, mintegy hetvenhárom tonnát Londonba menekítette át. Kérdéses, hogy a Harmadik Birodalom mikor és milyen formában fogja tudni majd visszajelenteni ezt az arany mennyiséget. John Simon, a brit birodalom pénzügyminisztere a napokban jelentette ki, hogy az angol kormány minden esetet meg fog vizsgálni, mielőtt a volt csehszlovák állam Angliában levő követeléseit terhére eszközölné a kifizetéseket jóváhagyja. Ez a kormánynyilatkozat természetesen a Londonban elhelyezett csehszlovák aranykészletre is vonatkozik. Másrészt mindaddig, amíg a brit kormány Csehszlovákiának a német birodalomba való beolvasztását jogilag el nem ismeri — erre pedig egyelőre nem sok kilátás van — Anglia a csehszlovák állam tulajdonát jelentő arany mennyiséget egy másik államnak semmiképpen sem szolgáltathatja ki.

Annak is híre járt, hogy a csehszlovák példát eddig több más európai állam is követte. Így Hollandia aranykészletének egy részét az Egyesült Államokba küldte megőrzés végett, míg a belga jegybank aranykészlete részben a londoni bankok páncléterméiben várja a nyugodtabb idők eljövését. Egyébként arról is írtak, hogy Svédország, sőt maga Anglia is aranyát részben Amerikában helyezte el.

A svájci kormány, amely szintén tekintélyes arany mennyiséggel rendelkezik, már nem küldte külföldre a drága fémét, hanem kiemelte a berni földalatti pánclétermékből és ismeretlen helyen rejtette el.

Ne higgyük azonban, hogy csak az állami jegybankok aranya indul a maihoz hasonlóan zavaros időkben vándorutra. Igen nagy értéket képvisel az a magántulajdonban levő kőbor arany mennyiség is, amely az utóbbi husz esztendőben ugyszólván állandóan változtatta helyét s közben néha kiszámíthatatlan károkat okozott azoknak az országoknak, amelyeknek vendégszeretettel igénybe vette.

Ez a kőborló arany — legalább is a múltban — nem annyira a háborús konfliktustól tartott, hanem inkább a valutaválság elől menekült. Amikor valamely országban a pénz, a valuta értéke megrendült, amikor tehát attól lehetett tartani, hogy az illető ország kormánya a nemzeti valuta értékének megerősítése, megvédése érdekében életbelépteti az aranykiviteli tilalmat, a kőborló arany hirtelen felkerekedett és más, biztosabb földre tette át tanyáját.

Főleg Franciaországnak kellett keserűen tapasztalnia ennek a hazátlan, aggodalmaskodó és bizalmatlan magánviseletű aranynak a hálátlanságát, amely akkor hagyta ott a párisi bankokat, amikor legnagyobb szükség lett volna rá. Gyakran előfordult, hogy a kőbor arany ez a hirtelen vándorutra kerekedése oly bizalmatlansági hullámot indított el az illető állammal szemben, amelynek az ország gazdasági élete nagy kárát vallotta. Ezért aztán az egész világon védelmi intézkedéseket léptettek életbe a kőbor arany és értéktárgyai ellen, amely sehol sem vállalt komolyabb gazdasági szerepet, sehol sem telepedett le huzamosabban, hanem az első jelre elmenekült más tájak felé, zavar, nyugtalanságot és néha pánikot hagyva maga után.

Ne kérj pénzt kölcsön telefonon!

(BUDAPEST.) Cseng a telefon reggel az előkelő drámai művész lakásán. Egy kollegáné jelentkezik. Száz pengőt kér tőle. Az érdekes jelenet így játszódik le:

— Restellem a dolgot, de kérem kell magától száz pengőt. Szörnyű helyzetben vagyok. Segítsen!...

— De, drágám, ez csak természetes. Jó, hogy rám gondoltál.

— Nagyon köszönöm a jóságát.

— De mondd, kedves, miért magázol?...

Kis csend a vonal tulsó oldalán. Majd így:

— Tudod, annyira felízgat ez a dollog, hogy azt sem tudom, mit beszélek.

— Csacs, gyerek vagy, tudod, hogy rám mindig számíthatsz. Új azonnal taxiba és gyere a pénzért.

— Jaj, drágám, ez az, amit nem tehetek meg. Szörnyű idegállapotban vagyok, azonkívül nincs is pénzem taxi költségre.

— Nem baj, majd kifizetem a taxit!

— Nem, nem! Annyira kibőgtem a szemeimet és annyira izgatott kedélyállapotban vagyok, hogy nem vagyok képes ilyen hosszú utat megtenni. Inkább elküldöm a házmezt a pénzért...

A művész ekkor már enyhén gyanakodni kezd.

— De mondd drágám, mi van a férjeddel? Hát miért nem segít ki ő pénz zavaradékból?

Még hosszabb csend, mint az előbb. A telefon zavartan kattog.

— Mi van a telefonotokkal, hogy így katóg?

— Nem tudom, mert én nyilvános állomásról beszélek, mert éppen tegnap kapcsolták ki a telefonunkat. Tehát tartod az ígéreted s maradjunk a házmezt megoldásánál.

— Jó, rendben van. Ne haragudj azonban, drágám, hogy gyanakszom. Mondj legalább valamit, amiről rádismerek, hogy csakugyan te vagy. Valami jellemző dolgot. Akármit!

Ismét csend. Zavart csend. Sőt: a legzavartabb csend.

— Hát... Pintyőke, a kiskutyád. Az édes kis fexid.

A művész most már nem gyanak-

szik. Leteszi a kagylót. Aztán fölvesz egy folyóiratot és olvasni kezd. Vár. Hiába vár. Félóra múlva mégis feltárcsazza pénztérő kollegánójának számát.

A felcsengetett színész nő álmos, bosszus hangon jelentkezik.

— Parancsolj, drágám.

— A száz pengő miatt telefonálok neked.

— Micsoda száz pengő miatt?

— Amit az előbb kértél. Vagy nem kértél?

— Ha csak álomban nem. Mert ebben a pillanatban ébresztett fel a telefoncsengő.

— Hát akkor ki telefonált neked?

Ez azonban most már nem a színházi hanem a rendőri rovatba tartozik, a rendőri hírt a következő: A főkapitényságra az utóbbi időben több feljelentés érkezett, hogy ismert, emebektől telefonon keresztül ravasz türkkök segítségével pénzt csalnak ki. A nyomozás folyik.

Megnyerő
lesz külseje

CZINK
által tisztított és
festett ruhában jár

annak az aranyának az értéke, amelyet lassankint betemet a tengerfenék iszapja.

Van azonban az aranyának még egy természetes ellensége is, amely egyuttal arról is gondoskodik, hogy ez a csillogó sárga fém ne nagyon halmozódjék fel és ezáltal ne váljon értéktelenné: az elveszés, elkopás, megsemmisülés. Lássuk, miképpen?

Bizonyos számítások szerint a XV. század végén az évi aranytermelés nem érte el a haterzet kilogrammot. A világ aranytermelése 1600-ban már 8000 kiló 1700-ban 11 ezer kiló, 1851-ben kerekén kétszáz ezer kilogram volt, 1900. évben elérte a 316 ezer kilót, 1910-ben 569 ezer kilóra, 1920-ban pedig 640 ezer kilóra ugrott fel. Egy újabb megállapítás szerint 1937-ben a világ aranytermelése 1 millió 104 ezer kilogram volt, melynek 56 százaléka az angol világbirodalom országaiban bányászták ki. Románia aranyelő helyei Erdélyben vannak. Ezek a bányák — amelyek már az ókorban kitermelés alatt állottak — szakértők szerint a XV-ik század végétől mostanáig kerekén 520 ezer kilogram tiszta aranyat szolgáltatottak, tartalékuk azonban még mindig megközelíti az 53 millió kilogram szinaranyat.

A XV. század végétől 1930-ig bezárólag a világ összes aranybányából mintegy 32 millió kiló aranyat termeltek ki. Ennek a mennyiségnek azonban még a fele sincsen meg, a másik fele az idők folyamán elveszett, elkallódott. Eszerint tehát tizenhatezer tonna arany keveredett el négy és fél évszázad alatt a föld porával.

DR. RÖSZLER VIKTOR.

A nótaköltő bicskás legény

(EGER.) A felnémeti legényekből időnként előtér a virtus, hagyomány náluk, hogy ha haragszanak valakire, elagyabugyalják. Erre a sorsra került Pelyhe Huszár Károly is, akire Szacs-kó Gábor és két legénytársa megharagudott. Meg akarták verni, de Huszár mindig kitért a kötekedések elől.

Szacs-kó Gábor nótázó legény elhátározta, hogy nótával ingerli fel haragcsát. Beült az egyik korcsmába, bor mellett nekifogott a nótaköltéshez, mire jövedve lett a bortól, a nóta is elekesült. Fízett, elköszönt, azután végig énekelte a falut a kötekedő nótával:

Még ma este verekedni akarok, Nem bánom, ha nyolc órára meghalok. Megverem én Huszár Károlyt kedvemre Nem bánom, ha rab is leszek érette.

Huszár nem került elő a dalolásra, de — vesztére — az egyik este mégis csak összetalálkozott haragosával a korcsmában. Szacs-kóék rázendítettek a gunydalra, Huszár megmérgekedett, egymásnak mentek. Bicska, sörösuveg került elő, a rövidebbet a kintőtázott Huszár húzta. Följelentette támadóit, akik a bíró előtt megbánák tettüket, még azt is beismerték, hogy legénytársukat nótázóval ingerelték. A verekedés óta szent a béke közöttük, a bíró is tekintettel volt erre, amikor a támadókat fogházra ítélte, de — megjavulásukban bizva — az ítéletet felfüggesztette.

— Templommá alakították át a Klu-Klux-Klan palotáját. Londoni jelentés szerint a Klu-Klux-Klan nevű katolikus egyházellenes titkos társaság palotáját, most katolikus templom má és paplakássá alakították át. Dr. Hiram W. Evans, a titkos társaság utolsó vezetője is visszatért a kath. egyházba és maga is résztvett a felszentelési ünnepségen. A társaság, amelynek egykor több mint millió tagja volt, feloszlott. A felszentelési szertartást Dougherty filadelfiai bíboros-érsek végezte.

— Hagymáz-kölcsönt bocsátanak ki London egyik kerületében. Londonból jelentik: A városi pénzügyek történetében példátlan műveletet határozott el Croydon londoni kerület, amely 150000 fontnyi „hagymáz-kölcsönt” bocsát ki 280 kártyitási követelés fedezésére. A követeléseket a kerületben pusztító hagymázjárvány betegek, illetve családjai emelték a tanács ellen kötelességmulasztás és gondatlanság címen, miután a ragályt a vízvezeték megfertőzése okozta.

— Ahol az elsőosztályú szálló olcsóbb a fogházi ellátásnál. Londonból jelentik: A Cork megye fogházában őrzött 15 fogoly eltartása személyenként heti 28 fontba kerül. A megye zárszámadási bizottsága a fogházüzem beszüntetését javasolta, azzal az indoklással, hogy a foglyokat olcsóbban lehet elszállásolni elsőosztályú szállodában.

— Ha feleséget keresel, legyen távolbalató készüléked. Londonból jelentik: Boar György, egy Ipswich melletti pusztá magányos lakója, éveken át hiába keresett élettársat. Nemrég ilyen szövegű lap hirdetést tett közzé: „Legújabb rendszerű távolbalató készülékem van. Ki akar a feleségem lenni?” Tíz napon belül hatszáznál több házassági ajánlatot kapott.

— Amerika négy lábú lakossága. Az amerikai Bureau of Census csak minden tíz évben végez népszámlálását, de az ország állatállományát minden évben felbecsülik megszámlálják. Az 1938. évre szóló állatszámítás adatait most hozták nyilvánosságra. Eszerint tavaly 49.011.100 sertés, 66.821.000 szarvasmarha, 53.762.000 juh élt az Egyesült Államokban. Ezeknek az állatfajtáknak a létszáma szaporodott. A lovak száma azonban, mint bár évek óta, tavaly is tovább csökkent, a földművelési munka gépezítése következtében. A múlt év végén 10.800.000 volt az Egyesült Államok egész loállama-

ABESSZINIAI KALANDOK

IRTA: FORSTER GYÖRGY

(4.)

Alex Varsay azonban hosszú bolyongásai alatt megtanulta azt hogy az indiai tengeren nem tanácsos idegen emberek dolgaival törődni különösen ha nem egészen szabályszerű üzletek lebonyolításáról van szó. Ezt a véleményét Mario előtt sem titkolta, az olasz azonban nem sokat törődött vele. Valószínű, hogy a hajósok rendőrségi besúgót gyanítottak benne s igyekeztek eltenni láb alól, addig, amíg veszélytelen.

Ha azonban ez így van, akkor az ő élete sincs teljesen biztonságban. A hajó legénysége nagyon jól láthatta, hogy az olasz éppen vele beszélget leggyakrabban: jogosan feltételezik tehát, hogy a Mario által tapasztaltakról ő is tudomást szerzett.

A Baadur számítása szerint már a Guardafui fok magasságában járhatott: hajnalra el kell haladniuk a Sokotra-szigetek mellett s ha azután eléri az Adeni öblöt estére, vagy legkésőbb éjjelre el kell érniük az angol Szomáliföld első kikötőjét, Berberát.

Berberában esetleg kiszállhat és az angol hatóságok után értesítheti a dsibutji francia kikötőrendőrséget arról, hogy milyen csempésztársaság közeledik a kikötő felé, hogy az utközből eltűnt olasz valószínűleg gyilkosság áldozata lett.

De vajon csakugyan csempészek-e a Baadur emberei s valóban gyilkosság áldozata lett-e Mario?

A csempészetre utal az, hogy a rakományokat megközelíteni sem lehet, hogy a rakodást Point de Galleban senki sem látta s hogy az erőltetett sebesség mellett gondosan kikerültek minden szembejövő hajót.

A feljelentéshez azonban nem elég a gyanu, oda bizonyítékok is kellenek.

Tehát bizonyítékokat kell keresni még ma éjszaka, mert holnapig sok minden történhetik.

Amikor Alex Varsay idáig ért gondolataiban tulajdonképpen már határozott is: mennyire keveset törődött magával a csempészéssel, ugyanannyi szívóssággal vetette magát a vélt vagy valódi gyilkosok leleplezésére.

Hogy a dologból végelemzésben se kára, se haszna nincs, azzal éppen úgy nem törődött, mint a veszedelmekkel, amelyek pedig az óceánok magános vándorait könnyen utolérhetik.

Éjfélig hevert az ágyán leszíjjazva, nehogy a hajó ingása a padlóra dobja; akkor felelt, magához vette revolvérét s amennyire lehetett zajtalanul kilepott a sötét folyosóra.

Hamarosan rájött, hogy a kutatásra alkalmasabb időt nem is választhatott volna: a matrózok egyik része minden erejével a rakomány és a hajó biztosításával volt elfoglalva, míg a többiek a munkától halálosan kimerülve mélyen aludtak a nyomorúságos kajútjeikben. A folyosón egy árva létekel sem találkozott.

Csendesen megnyitotta a raktárhoz vezető lépcső ajtaját s lekuszott a vakcsőtet hajófenékre. Villanylámpája apró kört vágott a fülledt, koromfekete levegőben, de még ezzel a gyér világtással is óvatosan kell bánnia, nehogy kirándulását idő előtt felfedezze valaki.

Ugy okoskodott, hogy a Baadur beszállása semmiben sem különbözhet a többi hasonló úrtartalmu schonerétól, akkor pedig a keskeny folyosó két oldalán az élelmiszerraktáraknak kell lenniük, távolabb a víztartályoknak s a folyosó végén nyílnak a nagy raktárhelyiségek, amely előrehúzódik egészen a hajóorrba. A raktárhelyiség a hajó törzsénél két ágra oszlik, mert beleépült a gépterem, mely alatt vízszint a hajófenéken a nyersolajtartályok húzódnak végig.

(Folytatása következik.)

Furfangos ékszeres család a detektív-főfelügyelő nevében

Nagy összegre hamisított zálogcédulákat
adott el a szélhámos

(BUDAPEST.) Szokatlanul érdekes csalást követett el egy agyafurt szélhámos a legismertebb budapesti detektív főfelügyelő nevében. A szélhámos Futó Imre detektív-főfelügyelő nevében napokon át tárgyalt telefonon egy pesti ékszerésszel és sikerült is tőle ezer pengőt kicsalni.

Az érdekes bűncselekmény részletei tegnap derültek ki a főkapitányságon. Tegnap ugyanis megjelent a rendőrségen egy Vármázház-köruti ékszerész és Futó Imre detektív-főfelügyelőt, a gyilkossági és betörési ügyek főcsoportvezetőjét kereste.

Az ékszerész megkérdezte a detektív főfelügyelőt, hogy zálogcédulájáért megkapta-e a küldött ezer pengőt.

Futó detektív-főfelügyelő, akit a városban jól ismernek nagy nyomozásairól, kis meglepetés után kijelentette:

— En az ékszerész urnak zálogcédulát nem küldöttem pénzt nem kértem és nem is kaptam, nyilván valaki felültette.

Az ékszerkereskedő ezután nyomban a rendőrség panaszirodájába sietett és többedmagával, tanukkal s az ügy szereplőivel együtt formális kis detektívregénybe illő történetet mondott el.

Halló! Itt Futó Imre detektív-főfelügyelő

— Néhány nap előtt — adta elő az ékszerkereskedő — fölkeresett a bátyám felesége és így szólt hozzám: „Kérlek szépen, ma délelőtt felhívott telefonon a lakásomon Futó Imre detektív-főfelügyelő és azt mondta, hogy mivel az uramnak jó ismerőse, szóljak neked, a sógoromnak, hogy különböző nagyon értékes aranytárgyakról szóló zálogcéduláját vásárold meg tőle. Sürgősen pénzre van szüksége, a majdnem kétezer pengő értékű aranytárgyakért, illetve a zálogcéduláért, mivel már 300 pengőt adtak a zálogtárgyakért a zálogházban, csak ezer pengőt kér sürgősen. A detektív-főfelügyelő ur a Baross-kávéházban vár bennünket délután és ott fogja átadni a zálogcédulákat.”

— Mivel a bátyámra hivatkoztak — mondotta a vármázház-köruti ékszerész — és hírből én is ismerem a híres detektív-főfelügyelőt, szokásos, zálogcédulával összekapcsolt ékszervásárlási ügyre gondolva, elmentem a Baross-kávéházba a randevura. Futó főfelügyelő urat azonban ott hiába vártuk. Nem jelent meg. Ezzel szemben a kávéházi asztal mellől a telefonhoz hívtak és ott egy férfihang ezt mondotta nekem:

— Kedves ékszerész ur, itt Futó detektív-főfelügyelő beszél. Sajnálattal közlöm, hogy a megbeszélte randevura nem jöhetek el, mert Óbudán gyilkosság történt s tudja jól, hogy a gyilkossági ügyek nyomozását mindig én vezetem, ezért sürgősen Óbudára kell kimenennem. A megbeszélte zálogcédulát majd egy kerekékpáros boyjal elküldöm az üzletébe s a ezer pengőt adja oda a boy-nak.

— A megbeszélte időben — folytatta a kárvalótt ékszerész — egyenruhában meg is érkezett egy kerekékpáros boy az ékszerüzletben és átadott egy újnak látszó zálogcédulát. A cédula különböző aranytárgyakról szólt, karikétkőről, aranyláncokról, amelyekre 300 pengőt kölcsönzött a zálogház. Oda volt írva, hogy több mint 2000 pengő értékű arany-sulyra kölcsönzötték a 300 pengőt. Láttam, hogy ezer pengőt megér a zálogcédula és a pénzt az utasításnak megfelelően át is adtam a boy-nak. Később megint megjelent a kerekékpáros a futár és egy újabb üzenetet

hozott. Futó detektív-főfelügyelőre hivatkozva, amelyben közölte, hogy nagy elfoglaltsága miatt a detektív-főfelügyelő ur nem tud bejönni az üzletembe, nem szeretné, ha a hivatalában zavar-nak őt s ezért csak annyit üzen, hogy a zálogcédulát még ne váltsam ki, mert okonai, akik a zálogcédula, nem egyez-tek bele a zálogcédula értékesítésébe és ők maguk fogják majd a zálogcédulát az ékszerésszel együtt kiváltani.

Hamis a zálogcédula

Néhány napi haladékokat szerzett így magának az az ismeretlen ember, aki Futó főfelügyelőre hivatkozva, a boy útján ezer pengőt kapott az ékszerész-től. Néhány nap múlva történt aztán, hogy az ékszerész érdeklődött a főkapitányságon. Futó detektív-főfelügyelő figyelmeztetésére az ékszerész most már elsielt a központi zálogházba, hogy megtudja, tulajdonképpen milyen tárgyakról szól a cédula. Ez az információ hamar megtörtént és a későbbi kontrolláló ékszerész megtudta a szomorú valót: a zálogcédula roppant ügyes hamisítványt.

Az eredeti zálogcédulára ugyanis valaki a közelmúltban minősze egy arany karikagyűrűt helyezett el a zálogházban s arra csak 2 pengő kölcsönt kapott. Ezt a 2 pengős zálogcédulát hamisították meg nagy szakértelemmel az okirathamisításhoz nyilván nagyon értő gyakorlott hivatásos szélhámosok.

Mikor mindez kiderült, a panasz megtétele után a rendőrség természetesen gyorsan hozzáfogott az ismeretlen szélhámos, a zálogcédulával csalo-nyomozásához, aki olyan vakmerő volt hogy a pesti rendőrség egyik közbe-icsülésben álló régi tagjának a nevét is fölhasználta visszaélésénél. Ezt nyilvánvalóan azért tette, hogy az ékszerésznél nagyobb bizalmat keltsen.

Alig fogtak hozzá a legügyesebb pesti detektívek az ismeretlen tettes ki-nyomozásához, csakhamar kiderült, hogy nemrégiben majdnem hasonlóan telefonos, boyos trükkkel egy újpesti ékszerészt is megkároztattak, akit a szélhámos egy tekintélyes újpesti ügyvéd nevében hívott fel telefonon és rá-szózott így az ékszerészre 1500 pengő ellenében egy később hamishnak, megkorrigálnak bizonyult, ékszerekről szóló zálogcédulát.

A rendőrség természetesen elsősorban annak a boyvállalatnak az alkal-mazottjait hallgatta ki, melynek tag-jait az áldetektív-főfelügyelő csaláshoz fölhasználta. Így egész sereg ember tudott pontos személyleírást adni a magát Futó Imre detektív-főfelügyelő-nek kiadó csalórl. Ez roppant megkönnyítette a nyomozás munkáját, mert hiszen a vármázház-köruti ékszerész egyáltalában nem látta azt, aki őt be-csapta. A jó személyleírások alapján hamarosan kiderítette a rendőrség, hogy ki használta fel Futó Imre detek-tív-főfelügyelő nevét a csaláshoz, úgy, hogy órák kérdése hogy a vakmerő szélhámost elfogva, a budapesti főka-pitányságra kísérjék.

— A sírok demokráciája. Joseph L. Pfeiffer, Newyork demokrata képviselője azt az érdekes törvényjavaslatot terjesztette a kongresszus elé, hogy az új állami temetőekben csak teljesen egyforma sírköveket engedélyezzenek. Azt kívánja Pfeiffer, ne engedjék meg, hogy a gazdagabbak kimagasló és díszes sírköveket emeljenek elehunyt hozzátartozóik sírjai fölé; ne diszelegjenek ezek a sírok, mikor a szegény sor-sban elhunyt kiváló emberek sírjait csak szerény sírkövek jelzik.

Hachakisasszony virágai

A három márciusi nap történelmi pillanatai drámai filmszerűséggel peregetek le.

A prágai kormány látva Szlovénia elszakadási szándékát, kemény elhatározással lemondatta Tiso miniszterelnököt.

Tiso, ahelyett, hogy félreállt volna, Berlinbe szaladt s március 13-án felajánlotta Hitlernek Szlovákia védnök-ségét.

Másnap, március 14-én Hacha utazott Berlinbe s felajánlotta Hitlernek, ki elfogadta a Cseh-Morva protektorátust.

Hacha megérkezett Berlinbe a leánya társaságában, kinek valószínűleg megígérte, hogy megmutatja a Führert.

Az állomáson meghajol Hitler, testőrgárdájának zászlója előtt.

Hacha megszáll a Hotel Adlon-ban, hol lakosztálya a német rendőrség figyelmessége folytán virágokkal volt díszítve.

Éjjel 1 órakor Hitler kancellár fogadja. Két óra múlva a tanácskozási megszakadtak, hogy Hachának alkalma legyen telefonálni Prágába, ahol a minisztertanács állandó ülést tart a Kolovráti palotában. Hacha kéri miniszter társait, fogadják el és szavazzák meg Hitler ajánlatát, hogy átadják a Cseh-Morva területeket Németországnak. A telefonkagylót tartva várja, míg mindegyik minisztere, kiknek hallja a hangját, határoz, illetve megadja a választ.

Semmi ellenállás, a szavazás egyhangú volt.

Most 3 óra 55 perc reggel. A tanácskozást felveszi Hitlerrel, ez tart 4 óra 15 percig, mikor is Hacha visszavonul, miután Hitler hatalmas virágcsokrot nyújtott át leánya részére, amit köszönettel elfogad.

Mialatt Hacha kisasszony átvette virágcsokrárt, a német csapatok behatoltak a cseh területekre és reggel 9 órakor elérték Prágát, ahol a lakosság este mint cseh lefeküdt és reggel már németnek ébredt.

Ugyanaznap, március 15-én este Hitler megérkezett Prágába s nyugodtan elkelyezkedik a Massaryk és Benes-i palotában, ahol lefényképezik, amint barátságosan kezét szorít Sirovy generállal a cseh függetlenségi harc hőzével.

Míg egész Európa a cseh és szlovák marakodást figyelte, senki sem sejtette, milyen gyorsan pergett le ez a történelmi film.

A pellagra gyógyszer

Ismeretes, hogy Romániában, Dél-Franciaországban, Felső-Olaszországban nagyon gyakori a félelmes pellagra. Ezt a betegséget lombardiai leprának is nevezik, mert a leprához hasonlóan megvastagszik a bőr, sötétbarna lesz és berepedezik. Súlyos idegbajok és mindenféle bántalmak kapcsolódnak a pellagrahoz s végül az elerőtlenedett beteg meghal. A baj tulajdonképpen vitamínhiány, de meggyógyítani eddig csak a könnyebb eseteket sikerült. Most a nikotinsavamid nevű vegyületben megtalálták a súlyosabb pellagra gyógyszerét is.

— A válás fényűzés. Egy csikagófiatalasszony válopert indított a férje ellen. Tartásdíjat és ügyvédi költséget is követelt Stanley H. Klarkowski bíró a házasságot felbontotta, de a tartásdíjat és az ügyvédi költséget megtagadta — A válás — mondotta ítéletének indoklásában — fényűzés, a fényűzést pedig mindenki maga fizesse s ne más-sal próbálja megfizettetni.